

Naša Lúč

8+1964

194684

Naši veliki možje

Od Trubarja do Linharta

V tej številki

- dobe starši nekaj navodil glede televizije,
- zveste o pretresljivi nesreči slovenskega otroka na poti iz domovine v Francijo,
- o dajanju vizuma na jugoslovanski meji,
- o odložitvi Slovenskega dne v Belgiji,
- o slovenskih oddajah radia „Deutsche Welle“,
- o tem, kaj je pisal „Lourdes Ecclair“ o nas.

Oktober

- 8. 10. 1917 je umrl sociolog in politik dr. Janez Evangelist Krek.
- 9. 10. 1792 se je rodil slovenski slikar Matevž Langus.
- 11. 10. 1851 je bil rojen zgodovinar Simon Rutar.
- 15. 10. 1844 je zagledal luč sveta na Vrsmu pri Kobaridu pesnik — goriški slavček — Simon Gregorčič († 1906).
- 22. 10. 1856 je bil rojen slovenski stenograf Fr. Novak.
- 22. 10. 1867 je rojstni dan pravnik in slovenskega ministra v zadnji avstro-ogrski vladi dr. Ivana Žolgerja.
- 27. 10. 1835 je zagledal luč sveta pesnik himne „Naprej zastava Slave!“ Simon Jenko.

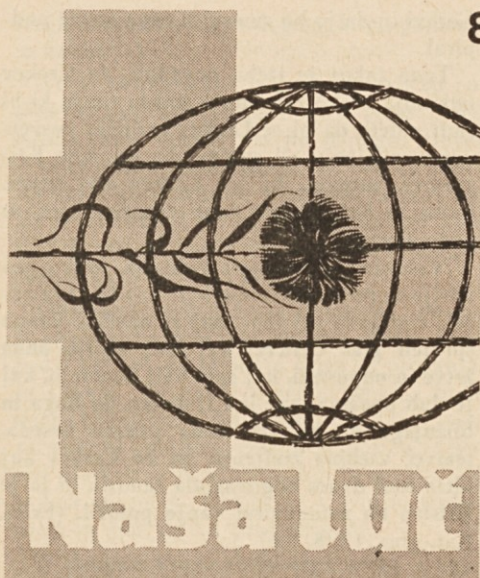
Vsak narod, velik ali majhen, spoštuje svoje velike može, ki so z umskimi deli ustvarjali narodno zgodovino in kulturo. Eden izmed mnogih naših velikih mož je bil utemeljitelj slovenskega knjižnega jezika PRIMOŽ TRUBAR. Rodil se je 1508 na Raščici pri Turjaku na Dolenjskem. V teku svojih služb po Nemčiji je postal goreč protestant in upal Slovence s slovensko tiskano besedo in knjigo pridobiti za novo vero. Napisal je najprej knjižici »Abecedarium« s katekizmom in »Katekizem v prozi in pesmi«. Kasneje, leta 1564, je izdal »Ta celi psalter Davidov«, »Nov Abecedarij« v nemškoslovenski pisavi ter še mnogo drugih knjig. Zadnje njegovo delo je bil prevod Lutrove »Hišne postile«.

Trubar je začetnik slov. književnosti in oče slovenskega knjižnega jezika. To je toliko važnejše, ker je začel svoje knjižne načrte brez kakršnekoli slovenske šolske izobrazbe. Pred njim na Slovenskem ni bilo ne pravih šol niti tiskarn. Umril je l. 1585 v Derendingenu, kjer je tudi pokopan. Slovenski narod mu je v Ljubljani v znak hvaležnosti postavil krasen marmornat spomenik.

O književnem delu naših protestantov je mnogo pisal rajni dr. Mirko Rupel. Njegova knjiga o Primožu Trubarju bo v kratkem izšla tudi v nemščini.

Za Slovence pomemben mož je bil tudi zgodovinar Janez Vajkard VALVASOR, ki se je rodil l. 1641 v Ljubljani. Šolal se je v Ljubljani pri jezuitih, kjer je proučeval narodo in njene pojave, posebnosti narodov, zbiral knjige in risbe ter se ukvarjal tudi z zvezdoslovjem. Njegovo najobširnejše delo je knjiga »Slava Vojvodine Kranjske«. To njegovo delo je ohranilo zemljepisni prerež in kulturno podobo Slovenije s konca 17. stoletja. Slovenska kulturna in književna zgodovina mu priznava odlično mesto in spoštovanje, kajti iz njegovega dela so zajemali snov in pobudo za svoje stvaritve slovenski pesniki in pisatelji, med njimi Prešeren in Jurčič. Tudi njemu je Ljubljana postavila velik bronast spomenik.

Ne smemo prezreti tudi našega velikega kulturnega mečena Tržačana barona Žiga ZOIS-a, ki se je rodil l. 1747. Zois je bil sin bogatih staršev, šolal se je v Ljubljani in na plemiški akademiji v Italiji. V Ljubljani je Zois veljal za človekoljuba, pospeševalca znanosti in literarne umetnosti. Zois je zlasti zaslužen kot velik podpornik slovenske književnosti, kajti na njegovo spodbudo je Valentin Vodnik postal prvi slovenski pesnik in urednik prvega slovenskega časopisa »Ljubljanske Novice«, Kopitar prvi slovenski znanstveni jezikoslovec in Linhart prvi slovenski dramatik in kritični zgodovinar.

Pastirjeva beseda

Živimo v času velikih novosti v Cerkvi. Pa-pež ni več jetnik vatikanskih zidov; obiskuje bolnike in jetnike, potuje v Sveto deželo, se srečava s predstavnikom pravoslavja in zastopniki drugih cerkva in verstev. Vesoljni cerkveni zbor obnavlja Cerkev ter jo skuša približati Kristusu na eni strani, ljudskim množicam na drugi strani.

Veliki časi.

Vsekakor!

A Janez XXIII. in Pavel VI. nam kliče-ta na ves glas, da bodo vsi ti izredni napor-i zaman, **dokler bomo mi isti. Mi se moramo spremeniti.** Ti časi morajo v nas izzvati glo-boko duhovno obnovo. In ta obnova po evan-geljskih vzorih je osnova okrožnice Pavla VI. ki se imenuje: »Ecclesiam suam« (Svojo Cerkev) in je izšla v začetku avgusta tega leta.

+

Okrožnica je razdeljena na uvod in tri de-le.

V uvodu sv. oče naglašja, da ne namerava povedati novih in dovršenih stvari, ker je to naloga sedanjega cerkvenega zbora. S svojo besedo hoče le nasloviti bratovsko poslanico vsem, ki jim je postavljen za pastirja duš. svojim sobratom v cerkvenem načelstvu pa želi nuditi koristne napotke za apostolsko de-lo.

V prvem delu okrožnice skuša sv. oče ver-nikom približati predvsem skrivnost Kristu-sove Cerkve.

Poglobitev pojmovanja o Cerkvi

»Treba je spoznati Cerkev, kakršno si je Bog zamislil,« poudarja papež Pavel VI. Za-to nam pa je potrebna zlasti globoka vera v Kristusove besede. Treba je sprejeti njegov evangelij brez pridržka. Kdor zanemarja svo-jo vero, nikdar ne bo razumel in doumel po-slanstva Cerkve v sodobnem svetu, zlasti pa ne bo nikdar doumel tega, kar pravi o Cerkvi sv. Pavel, da je namreč Kristusovo skrivnost-no telo, mi pa njegovi udje.

Prvi sad poglobljenega spoznanja o Kristu-sovi Cerkvi mora biti ugotovitev, ki jo je zabeležil sv. Pavel: »Ne veste, da ste eno v Kristusu?« (Gal 3, 28) in zavest, da smo kot mladike vinske trte, ki poganjamo iz debla, ki je Kristus.

Prisluhnimo besedam sv. Avgušтина, ki pra-vi: »Veselimo se in zahvaljujmo se Bogu, ne samo za milost, da smo postali kristjani, tem-več da smo Kristus. Ali sploh znate ceniti ta neizmerni dar? Kristus ste, kajti če je On glava, smo mi udje. Vsi skupaj smo eno: On in mi.«

Zato Cerkev za nas ne sme biti le predmet verovanja, temveč versko dejstvo, ki vpliva

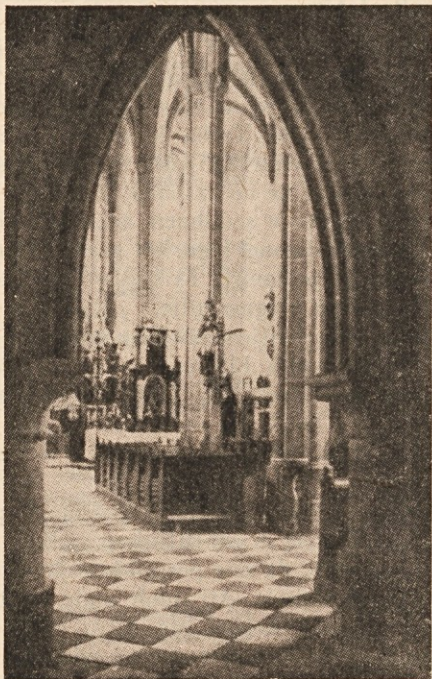
na naše vsakdanje življenje in nam posreduje polnost resnice in milosti.

Obnova

V življenju je treba uresničiti Kristusovo zamisel Cerkev. Če bomo doumeli, kako si je Kristus zamislil svojo Cerkev, bomo potem nehote delali na to, da ta Cerkev tudi v današnjem času čimbolj odgovarja Kristusovi zamisli.

Cerkev živi sredi sveta. To povzroča po eni strani, da so njeni člani neprestano izpostavljeni nevarnostim okuženja po zmotah in posvetnem življenju; po drugi strani pa to zahteva od Cerkev, da ne odstopi prav nič od svojega verskega in moralnega nauka. Pri tem pa obstoji problem, kako ta nauk prikazati današnjim ljudem, da jim bo dosegljiv in privlačen.

V tem smislu Cerkev neprestano razmišlja, kako bi naj bila čim sodobnejša. Prav drugi vatikanski zbor je najlepši dokaz za to. Naj bo tedaj, pravi sv. oče, še enkrat povedano, da je tudi on pristaš vsake zdrave reforme v

Notranjščina znamenite gotske cerkve na Ptujski gori, posvečene Materi božji.

Cerkvi in da jo bo zmeraj z vsem srcem podpiral.

Toda takoj je treba povedati, da Cerkev odklanja vsako reformo v smislu tistih, ki bi radi videli, da bi se Cerkev priljučila posvetnemu mišljenju ali spremenila osnovno Kristusovo zamisel, ki je: Cerkev naj hrani, brani in širi njegov nauk nespremenjen in nedotaknjen.

Namesto da nekateri kristjani toliko govorijo o reformah v Cerkvi, naj bi raje začeli z obnovo pri sebi: **naj se naučijo vdano sprejeti glas Cerkev; naj bolj gojijo duha žrtve in odpovedi, naj spet bolj doumejo, kaj je duh ubožstva, naj jim ljubezen do Boga in bližnjega ne bo več samo prazna beseda, temveč vsebina življenja, pa bo Cerkev kaj hitro tudi danes odgovarjala zamisli, ki jo je Kristus ob ustanovitvi vanjo položil.** (Prim. Kat. glas, 13. 8. 64.)

Razgovor s svetom

Pred svet je treba postaviti blesteč zgled, ki kot svetilnik na obali privlači pomorščake sredi viharne noči. Vestno pometanje pred lastnim pragom, namreč poglobitev pojmovanja o Cerkvi in obnova krščanskega življenja, o čemer govorita prvi in drugi del okrožnice, nudita močno osnovo za vpliv Cerkev na zunanji svet. A ne smemo ostati le pri osnovi. Iz te osnove se mora dvigniti novo človeštvo, nova družba. Cerkev mora rasti. Da bo pa rasla, jo je treba oznanjati, kot naroča že božji Učenik: »Pojdite torej in učite vse narode« (Mt 28, 19).

Cerkev mora začeti **razgovor** s svetom, sredi katerega živi. In o tem razgovoru razpravlja tretji in zadnji del okrožnice.

Razgovor s svetom je papež Pavel VI. razdelil na več sosrednih krogov.

V okviru prvega in najširšega kroga **sodobnega sveta**, ki obsega vse, kar je ljudsko, se papež obrača k tistim, ki se proglašajo za brezbožce. Besede okrožnice zvenijo jasno in trdno: »...to je najtežji problem našega časa. Globoko smo prepričani, da je teorija, na katero se opira zanikanje Boga, v temelju pogrešena; ne odgovarja zadnjim in neizogibnim zahtevam misli; razumnemu redu sveta odvzema njegove prave in plodne temelje ter v človeško življenje ne prinaša re-

šenja, marveč le slepo dogmo, ki ga ponižuje in žalosti...

To ni osvobojenje, temveč dramatičen poskus ugasiti luč živega Boga.« Nato papež izraža »živo upanje, da bo moderni človek v religioznem pojmovanju, ki mu ga predstavlja katolicizem, še znal odkriti svoj poziv k civilizaciji, ki ne odмира, marveč stalno napreduje k naravnim in nadnaravnim popolnostim človeškega duha.«

Omenjeni razlogi silijo Pavla VI., da kot že njegovi predhodniki tudi on obsoja ideološke sisteme, ki zanikajo Boga in preganjajo Cerkev. Tu papež posebno omenja brezbožni komunizem. Na žalost, toži papež, vsaj začasno tu manjkajo pogoji za pošten razgovor. Cerkev je tu v ponižanju in preziru obsojena na molk. Govori le s svojim trpljenjem in upa, da bo kdaj drugače.

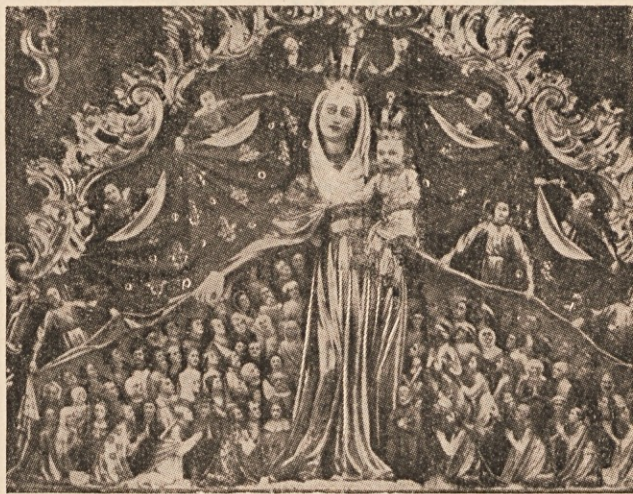
V drugem krogu sodobnega sveta, s katerim Cerkev želi razgovor, papež omenja tiste, ki verujejo v Boga in priznavajo duhovno vrednost življenja. Med temi so na prvem mestu Judje, izvoljeno ljudstvo Stare zaveze, nato muslimani in pripadniki velikih azijskih in afriških verstev.

V tretjem krogu pa papež govori o ločenih krščanskih bratih, s katerimi se je razgovor že začel in je rodil že prve sadove. Tu sv. oče izkoristi priložnost in ločenim bratom, ki menijo, da je papeštvo največja ovira za zedinjenje kristjanov, pojasni, da bi katoliška Cerkev brez te ustanove prenehala obstajati in da bi brez nje Kristusova Cerkev bila oropana tiste osnovne sile, ki ji daje moč, da preživlja vse čase in vsa preganjanja.

Okrožnica slednjič govori še o **notranjem krogu Cerkve**, o katoliških vernikih. Tu še posebno velja pravilo, naj se razgovori vršijo v medsebojni ljubezni in poslušnosti cerkvenim oblastem. Duh pretirane neodvisnosti, kritike in upornosti se slabo spravlja v soglasje z ljubeznijo, ki rodi solidarnost, slogo in mir v Cerkvi. Tak duh, pravi papež, razgovore hitro spremeni v prerekanje razprtijo in neslogo, kar povsod seje opustošenje.

Zato poslušajmo opomin apostola Pavla: »Naj ne bo razprtij med vami!« (Kor 1, 10).

V-ko.

Podoba Matere božje v cerkvi na Ptujski gori, kjer so 15. in 16. avgusta letos slavili 550-letnico cerkve.

Ponavljanje – neiskreno?

V knjigi Franca Sodje »Kraljica apostolov« sem bral naslednje:

Newyorškemu škofu Sheenu je reklo mlado dekle: »Jaz ne bi mogla postati katoličanka, kajti ne prenesem tega ponavljanja istih besed v rožnem vencu. Nikdar ne bi verjela človeku, ki vedno isto ponavlja; to ni iskreno.«

Škof je videl ob njej mladega človeka in jo je vprašal: »Kdo je ta gospod?« — »Moj zaročenec.« — »Ali vas ljubi?« — »Seveda.« — »Kako pa to veste?« — »Ker mi je rekel.« — »Kaj vam je rekel?« — »Da me ljubi.« — »Kdaj vam je rekel to zadnjikrat?« — »Pred kako uro.« — »Vam je že prej kdaj rekel?« — »Da, včeraj zvečer.« — »A prej ne?« — »Da, mislim, da vsak dan.« — »Ne verjemite, ponavlja, ni iskreno,« odvrne škof...

Ne bojmo se! Ljubim te: v tem ni ponavljanja. Če je ljubezen v srcu, je beseda vsakokrat na novo in z novim žarom izrečena. Tako je tudi pri molitvi rožnega venca: je ponavljanje izrazov ljubezni. Srce, ki ljubi Marijo, se ne naveliča ponavljati vsak dan: »Zdrava, Marija!« In to bo poroštvo, da nas bo ona ob smrti čakala na pragu večnosti.

Posvetilo Materi božji naših lurških romarjev

Lurški dnevnik je objavil ob slovenskem romanju naslednji članek, ki ga pomatiskujemo zaradi zanimivosti (Sestavljen je razen par izjem samo iz besed brez čŕŕ).

»MARIJA SKOZ ŽIVLJENJE SRECNO ZNAS«, pojemo doma in v tujem svetu, posebno pa v Marijinem Lurdu.

iz vseh krajev smo prihiteli: iz Trsta in Gorice ter slovenskega Korotana, izseljenci iz Pariza, iz rudnikov v severni Franciji, iz tovarn v Stuttgartu. Prihiteli smo k svoji materi Mariji.

Toda nismo prihiteli ne sami ne praznih rok. V duhu so z nami vsi rojaki, sabo smo prinesli zahvalo, tegobe, molitve, bremena in grehe slovenskih fará, trpljenje, krivice in upe slovenskega naroda.

Mati! Ne zabi ljudstva, ki se z ljubeznijo in zaupanjem k Tebi zateka pri Gospé Sveti, na Svetih Visarjah, na Brezjah in na vseh drugih romarskih potih, nagosto posejanih po vsej slovenski zemlji.

Naj se ob Tvojem materinskem srcu od-dahnejo srca Tvojih otrok, naj ob Tebi, ki greh Te nobeden ni skazil, mi sami postanemo sveti, brez greha!

Mnogim med nami se kolena krivijo, ker trpljenje, bremena, krivice presegajo meje. Ti, ki si na Golgoti stala, ko je na lesu umiral Tvoj Sin, dáj nam poguma, da bomo tudi mi — vsak zase, vsi skupaj — hrabro in vdanost nosili svoja bremena, nam pomagaj, da bomo razumeli, da je veliki petek trpljenja zagotovilo zmage!

Tudi med nami polja dozorevajo, mogla bi dati obilo sadov, a delavcev manjka. Zato Ti, Marija, varuj slovenske duhovne pastirje. Ti, Mati, poskrbi, da Slovencem nikdár in nikjer ne bo manjkalo svetih duhovnikov.

Mati, nam daj poguma, Tvojim otrokom. bratom slovenske krvi, ki so Tvojega Sina ali zapustili ali pa ga sploh ne poznajo, pa milost izprosi, da bodo eni in drugi sprejeli betlehemske blagovest!

Ko bomo v par dneh odhajali na svoje domove, se moramo vrniti polni dobrote, polni svetosti, polni zaupanja, polni poguma, saj bomo sabo nosili Kristusa, Tvojega Sina, saj

bo Tvoja materinska ljubezen ogrevala srca Tvojih otrok. Da bomo tako kos izpolniti svoje poslanstvo v Cerkvi, za katero Te ob veseljnem cerkvenem zboru prav posebej prosimo, za njo in za vse, katere je Tvoj izbral, da jo vodijo.

Ko smo prihajali, nas je objel Tvoj mehki pogled; ko bomo odhajali, bomo odhajali v zavesti, da nas spremlja Tvoj materinski blagoslov.

Isti mehki materinski pogled nas bo sprejemal, ko bomo na slovenski tleh poklekali pred Tvojo podobo, v preprostih domovih in Tvojih cerkvah.

Zato bomo vedno z lahnim korakom, s pogumom stopali po Tvoji poti, pa naj bo posuta z veseljem ali trpljenjem. S pogumom bo slovenski narod pod Tvojim materinskim vodstvom sam tkal svojo usodo, pri tem ga bo bodrila zavest, da si Ti, Marija, Mati nas vseh in da smo vsi Slovenci Tvoji otroci.

Mala svečka v razdejanem mestu

Dogodek iz življenja

Znameniti ameriški pisatelj A. H. Cronin popisuje svoj obisk na Dunaju v letu 1946. Cronin je poznal Dunaj iz predvojnih let, zato je še huje občutil moralno in materialno razdejanje tega velemesta. Takole piše:

Ko sem videl razdejane hiše in vso to revščino ter občutil februarski mraz, me je popadla jeza, nekaj srd se je dvignil v meni proti božji Previdnosti, ki je take reči dopustila...

Ker se je pravkar ulil močan dež, sem se umaknil v malo cerkvico tam v bližini, da ne bi bil čisto premočen. Naenkrat sem zaslišal za sabo korak in videl starega moža, ki je prišel v cerkev. Bil je brez plašča in v tanki, že močno obnošeni obleki. Ko se je približal stranskemu oltarju, sem šele začuden opazil, da nosi v rokah otroka, prav tako revno oblečenega, kot je bil sam. Tam pri oltarju je otroka položil rahlo na stopnice. Kar brž sem iz otrokovih kretenj spoznal, da je hrom. Starček mu je pomagal, da se je za silo dvignil in z ročicami oprijel železne ograje pri

oltarju. Potem pa je še sam pokleknil in nekaj minut nepremično obklečal in molil. Potlej sem slišal, kako je zaropotal bakren novec v nabiralnik, na katerem so bile sveče naprodaj. Eno izmed teh je starček vzel, jo dal otroku in nato prižgal. Otrok je nekaj časa držal v rokah gorečo svečo, katere luč mu je kot svetniški sij obžarevala glavo, potlej jo pa počasi nataknil na železno stojalo pred oltarjem, kjer je gorelo že več podobnih sveč.

Ko sta čez čas odšla iz cerkve, sem jima sledil. Tam pri stranskih vratih je stal njun voziček: navaden zaboj na dveh kolesih starega otroškega vozička. Vanj je položil starček hromega otroka, mu pregrnil noge z nekako vrečo za krompir. Ko se je vzravnal, sem opazil njegov obraz in v njem potrjeno to, kar sem si mislil: bil je eden dunajskih patricijev, ki so brez lastne krivde zgubili vse svoje premoženje. Otrok je bila njegova vnukinja.

Marsikaj bi ga bil rad vprašal, pa sem le rekel: »Mrzlo danes, kajne?«

»Pozimi je bilo še bolj mraz,« mi je mirno odgovoril.

»Ta vojna!« sem hotel nadaljevati razgovor.

»Da, vojna,« je odgovoril. »Ista bomba je ubila deklici očeta in mater, njo pa ohromila.«

»Pa pridete večkrat sem?« Takoj mi je bilo žal, da sem to vprašal.

»Da, vsak dan prideva sem molit.« Komaj vidno se je nasmehnil. »S tem pokaževa tudi Bogu, da nisva nič huda nanj!«

Ta beseda me je preteresla. Ker nisem nič rekel, si je zapel suknjič, se priklonil in odšel z vozičkom. Otrok se je skušal še enkrat dvigniti na vozičku, da bi mi z ročico pomahal v pozdrav...

Stal sem tam... Minila je moja jeza, pozabil sem na malenkosti, ki sem jih pred uro še tako pogrešal, samo sočutje je raslo v meni in pa sram me je bilo.

Prenehalo je deževati. Pa nisem še šel iz cerkve. Nazaj sem stopil k oltarju, kjer je še gorela svečka, ki jo je starček prižgal in otrok nataknil na stojalo. Sveča v razdejanem mestu... Toda dokler še goré take sveče, še vedno živi upanje v svetu.

To je opis ameriškega pisatelja. Lepo nam pove, da tam, kjer je živa vera, ostane tudi trdno zaupanje. In če je mož rekel, da hoče Bogu pokazati, da z otrokom nista huda nanj, se je le nerodno izrazil. Povedati pa je hotel eno: da kljub težkim preizkušnjam in strašni bedi še vedno veruje, da živi nad nami dobri Oče, ki zna vse, tudi nesreče v dobro obrniti, in da živi še vedno v njem trdno upanje.

Letošnja svetovna razstava

Amerika je le še daleč od nas v Zapadni Evropi. Zato je med nami tudi bolj malo zanimanja za svetovno razstavo, ki je letos v New Yorku.

Za katoličane je na njej najlepši in najbolj zanimiv paviljon vatikanski paviljon. Na 6000 kvadratnih metrih je središče razstavnega prostora kapela s 350 sedeži. Križ je čudovito lepo osvetljen. Saj je Cerkev stvarno naprej živeči Kristus. Njeno poslanstvo je pripeljati ves svet v nebeško domovino — po Kristusovem odrešilnem delu na Križu. Sv. Stolica je dala za razstavo na razpolago dva nadvse lepa kipa iz Rima: Michelangelovo »Pietà«, ki je priznana svetovna mojstrovina, in kip »Dobrega pastirja« iz 3. stoletja.

Moderni časi - moderni načini

Ta mesec praznujemo misijonsko nedeljo. Premnogi katoličani pa imajo še preveč starokopitne predstave o misijonih. Mislijo, da bo misijonska akcija Cerkve izhajala z zbiranjem tega, kar pade nam belcem iz sklede ali z mize. Črnci in Azijci danes niso več takoj nevedni in zaostali, kot so bili.

Misijonska akcija potrebuje modernih sredstev. P. James Hyatt je nedavno izjavil v New Yorku, da je treba na primer na Japonskem okrečiti misijonsko delo z uporabo modernih sredstev, kot so tisk, filmi, radio in televizija. Katoličani moramo z revijami in časopisjem Japoncem razlagati, kako gleda človek s krščansko miselnostjo na razna življenjska vprašanja. Z modernimi sredstvi je treba Japonce prepričati, da jim misijonarji hočejo pomagati in jim prinesiti srečo.

„Verujem –

v sveto katoliško Cerkev, v občestvo svetnikov . . .“

Kristus, naš Odrešenik, je kot Bog in človek zopet vpustil v svetu božje kraljestvo. S svojo smrtjo in vstajenjem je vsem ljudem zaslužil milost, da se morejo vključiti v to kraljestvo, v katerem je v polnosti uresničena prvotna božja zamisel stvarstva.

Po Kristusovem vnebohodu nadaljuje Njegovo poslanstvo Cerkev, ki jo je ustanovil Kristus sam, da v njej in po njej naklanja ljudem sadove odrešenja. Sveti Duh, ki oživilja Cerkev, obnavlja in vzdržuje v dušah posameznikov ter v človeški družbi božje kraljestvo resnice in ljubezni.

Kristusova Cerkev je torej božje kraljestvo, vsajeno po milosti v duše že tukaj na zemlji, ki pa mora še rasti do končne izpolnitve v večnosti.

Zunanji videz Cerkve

Cerkev nadaljuje v svetu Kristusovo poslanstvo; njeno delovanje ima zato nujno tudi zunanje, družbene oblike. Predstavlja se nam kot družba z lastno oblastjo (papež in škofje), z upravo in imetjem, z mnogimi ustanovami in organizacijami, katerih se poslužuje pri izpolnjevanju svojih nalog.

Vendar se moti, kdor vidi v Cerkvi le to zunanjo plat. Saj to, kar je zunanjega, je sicer tudi potrebno, a ne zadeva bistva Cerkve. Vse, kar je v Cerkvi zunanjega, svetnega, je le začasno, je le sredstvo, ki naj pripomore, da se v dušah in v svetu vzpostavi duhovno kraljestvo božje ljubezni.

Nekatere zunanje poteze je Cerkvi določil njen ustanovitelj, Kristus sam (n. pr. oblast sv. Petra in apostolov, ki je prešla na papeža in škofo), ostalo pa je Cerkev sama privzela v teku stoletij. Mnogo je v Cerkvi človeškega in to se more in tudi mora spreminjati, v kolikor je to potrebno, da more Cerkev v danih okoliščinah čim uspešneje vršiti svoje poslanstvo.

Notranja plat Cerkve

Če hočemo prav doumeti Cerkev, moramo prisluhniti glasu božjega razodetja, ki nam v lepih podobah pove, kaj je bistvo Cerkve.

Vse svetopisemske podobe o Cerkvi se strinjajo v enem: Cerkev je po svojem bistvu povezanost vernikov s Kristusom, ki razliva obilje svojih milosti v srca ljudi in jih tako On povezuje s seboj in med seboj v življenjsko edinost ljubezni.

»Jaz sem trta, vi mladike.« je govoril Jezus svojim učencem. »Kakor mladika sama od sebe ne more roditi sadu, če ne ostane na trti, tako tudi vi ne, če ne ostanete v meni« (Jan 15, 4-5). Od Kristusa prihaja oživljajoča sila v vse vernike. Vsi, ki so Kristusovi, zajemajo tako življenje iz istega vira.

Tesno povezanost Kristusa s Cerkvijo izraža sv. pismo s tem, da jo imenuje nevesto Kristusovo. Po besedah sv. Pavla je Kristus sprejel smrt na križu, »... ker je ljubil Cerkev, je dal samega sebe zanjo... da bi jo posvetil; da bi napravil sam sebi slavno Cerkev, ki ne bi imela madeža ali gube ali kaj podobnega, ampak da bi bila sveta in brezmadežna...« (Ef 5, 26).

V sv. pismu berete

Tudi zunanja cerkvena organizacija ima svoj izvor in razlago v sv. pismu. Sv. Pavel primerja Cerkev templju: »Zatorej niste več tujci in priseljenci, ampak sodržavljanji svetih in domačini božji, zidani na temelju apostolov in prerokov, in glavni vogelni kamen je sam Kristus, na katerem vsa stavba skladno raste v sveti tempelj v Gospodu, na katerem se tudi vi vzdavate za bivališče božje v Duhu.« (Ef 2, 19, 22). Tudi kot vidna družba temelji torej Cerkev na Kristusu in njen cilj je vsaditi v duše božje življenje.

Najlepše pa nam predstavlja skrivnost Cerkve teloma sv. Pavla: Cerkev je Kristusovo telo. Kristus sam je glava, verniki pa udje, sicer različni med seboj, a vsi povezani v eno po življenjski sili, ki prihaja od glave — Kristusa. Vez, ki družijo, je Sveti Duh, Duh Resnice in Ljubezni, ki ga Kristus pošilja od Očeta in razliva v duše.

Četverni značaj

Iz tako tesne povezanosti s Kristusom ima Cerkev četverni značaj prave Kristusove ustanove.

Prava Cerkev je **ena**: ena s Kristusom, ki je njen temelj in glava, ena pa tudi v svojih

udih, ki so v Kristusu — glavi povezani med seboj. Ker je Cerkev eno s Kristusom, je tudi **sveta**, saj je svet njen ustanovitelj, od katerega prejema življenje. Te svetosti Kristusove so deležni tudi udje Cerkve, kajti v njih prebiva in deluje Sveti Duh, ki jih povezuje s Kristusom in med seboj. Tako so vsi, živi in rajni, ki so po veri in ljubezni združeni s Kristusom, res pravo »občestvo svetnikov«. Ljubezen Kristusova je vez, ki sega preko smrti; še preko groba povezuje v nadnaravni vzajemnosti vse Kristusove učence.

Iz edinosti in svetosti Cerkve sledi, da je Cerkev tudi **vesoljna**. Saj je eno s Kristusom, njegovo skrivnostno telo; in kot je vesoljna Kristusova odrešujoča ljubezen, ki objema vse ljudi in vse čase, tako je vesoljno tudi poslanstvo Cerkve: poklicana je, da vodi h Kristusu in posvečuje vse ljudi, do konca časov. To vesoljno, vse obsegajoče poslanstvo je Zveličar zaupal apostolom; njim in njihovim naslednikom je obljubil vedno pomoč, da bodo v Svetem Duhu vedno združeni z Njim in da bodo tako mogli izpolniti zaupano jim nalogo. Prava Cerkev je po Kristusovi volji **apostolska**.

*

Biti kristjan se pravi biti član prave Kristusove Cerkve. Ne smemo pa biti le zapisani vanjo, pripadati ji le po imenu. Cerkev

namreč ni ena izmed tolikih človeških ustanov, ampak skrivnost, v kateri se mora človek srečati s Kristusom, sprejeti njegovega Duha edinosti in svetosti ter živeti kot živ ud, kot mladika, ki prinaša obilo sadu.

fp.

Tretje zasedanje

Ko boste brali to številko, bo v teku tretje zasedanje vesoljnega cerkvenega zbora. 14. septembra se je začelo. Delo drugega vaticanskega koncila dobiva vedno bolj jasne oblike. Škofje sedaj razpravljajo o nekaterih zadevah, ki so jih že lani predebatirali, drugih reči se bodo pa tokrat na novo lotili.

To zasedanje se je začelo z manjšo slovesnostjo kot dosedanja. Za otvoritev je opravil sv. oče s 24 drugimi škofi skupno sveto mašo in sicer tako, da so vsi istočasno maševali pri velikem oltarju. Temu pravijo »somaševanje« ali »koncelebracija«.

Papež prav posebno priporoča vsem kristjanom, da z molitvijo spremljajo delo tega koncilskega obdobja. To zasedanje je najvažnejše. Na njem bodo škofje sprejeli nekatere daljnosežne sklepe za delo Cerkve v modernih časih.

Podoba
naše
zemlje ...

Pogled na Dravograd z onstran mosta ob naši severni meji.

družina in vzgoja

Televizija

Nekateri trdè, da je televizor vsekakor pozitiven faktor v razvijanju družinskega življenja, saj postaja vedno bolj središèe, okoli katerega se zveèer zbere vsa družina. Drugi pa vidijo v njem »vir vsega zla«. Èlovek bi dejal, da imata obe strani po svoje prav.

Slabe strani televizije

Televizija res lahko postane »vir vsega zla«, èe puščamo otroke, da presede ob njem cele večere pozno v noè. Posebno gledanje oddaj, ki so namenjene odraslim, otroku res ni primerno.

Potrudite se in opazujte otroka! Pravljiica, ki se vam zdi èisto razumljiva, otroka razvedri in zabava, toda v isti sapi vas bo med smehom spravil iz ravnotežja s kopico vprašanj, ki vam niti ne bi prišla na misel. Opazke predšolskega otroka vas nemalokrat spravijo v začudenje in zadrego. Zakaj? Otrok do šestega leta starosti nima razvite sposobnosti, da bi množico drobnejših dogodkov povezal v celoto. Zanj je že majhen, nepomemben dogodek poln skrivnosti. Nekaj podobnega velja tudi za gledanje filmskih predstav in televizije.

Pri poslušanju pravljiice otrok pripovedovalca večkrat prekine in zahteva pojasnila. Odstavek, ki mu je nerazumljiv, lahko še večkrat preberemo in mu ga njemu primerno razložimo. Pri televizorju in v dvorani pa je drugaèe. Prizori se vrste na platnu z naglico, ki ji mladi gledalec marsikdaj ne more slediti. Odrasli se navadno nevoljno obregnejo ob malega radovedneža, èeš bodi že tiho, ali pa se ga skušajo znebiti s kaj neprikladnim odgovorom. Ker otrok prizora ni razumel, tudi nadaljnjemu dogajanju ne more slediti.

Še teže je, ker predšolski otrok še ni zmožen razlikovati med fantazijo in resniènostjo. Vse, kar obstoji v njegovi glavicì, je zanj ravno tako resnièno kot vse tisto, kar je okoli njega. Zato vzame vse, kar vidi na platnu, za èisto resnico. Prizori, ob katerih mi le skomignemo z rameni, lahko puste otroku nepopravljive posledice: strah, hude sanje, ne-

speènost, nervozo. Vse to pa zavira zdrav umski razvoj otroka. Zaradi tega predšolski otroci ne bi smeli gledati televizije in ne obiskovati filmskih predstav.

V Zahodni Nemèiji zakon prepoveduje obisk javnih filmskih predstav vsem predšolskim otrokom. Skoro vsak dan smo prièe neljubih incidentov v kino dvorana, ko mali obiskovalci od strahu jokajo, zdolgoèaseni sitnarijo in motijo druge gledalce. Njihovi starši se paè kaj malo zavedajo svoje odgovornosti. Toda vrnimo se k televiziji. Marsikatera bralka se bo potolažila z mislijo, da njen otrok televizije, ki je v njegovi sobi, niti ne »povoha«. Kako klavrna tolažba! Otroku škodi vsak hrup in nemir. Èprav se na videz mirno igra v kakem kotu ali ždi v svoji postelji, ga televizor in odrasli okoli njega motijo. Dojenèki in malèki ne spadajo v prostor, kjer je vkljuèen televizor.

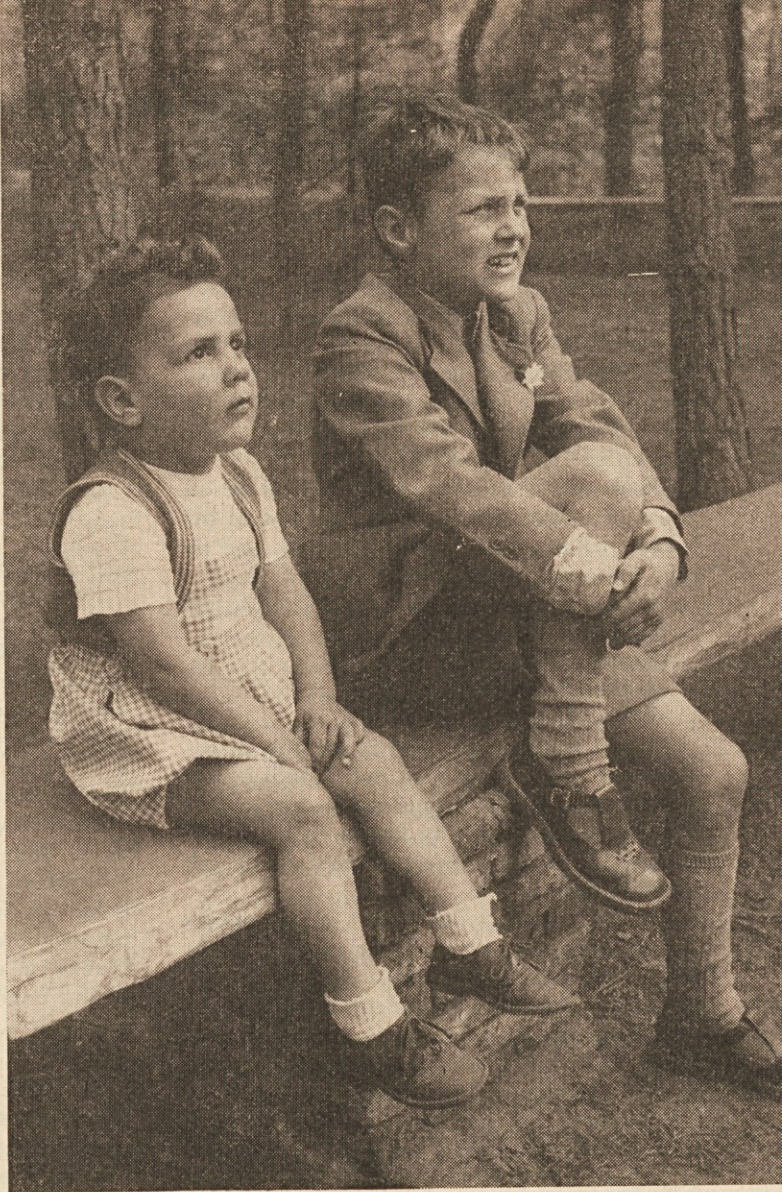
Dobre strani televizije

Starejšim otrokom ne smemo prepovedati gledanja oddaj, ki lahko občutno razširijo otrokovo znanje in podpirajo njegovo vedoželjnost. V nekem pogledu so televizijske oddaje celo prilagojene otroškemu dojemanju. Otrok se v prvih letih svojega šolanja ne uèi le, ker se mora, temveè ker ga žene sla po znanju. Otrok vpija kot suha goba vse okoli sebe. Televizija je torej lahko za starejšega otroka ali mladostnika dragocen vir znanja. Toda tudi pri tem moramo najti pravo mero.

Otrok, ki mora pet ur èisto mirno sedeti v šoli, ne sme »sedena« nadaljevati doma pred televizorjem. To ne bi oviralo le njegovega telesnega razvoja, ampak tudi duševni. Polagoma bi postal èisto pasiven gledalec, ki je izgubil sposobnost mišljenja, presojanja in samoiniciative.

Ali je oddaja za otroka primerna ali ne, o tem nikar ne odloèajte minuto pred prièetkom oddaje med jokom in stokom. Raje se z otrokom posvetujte že na zaèetku tedna, ko ste pregledali ves spored. Smotrno izberite oddaje. Tega se bo tudi otrok polagoma navadil in razumel, da zaradi televizije ne smejo trpeti ne njegove šolske (kako prerado se ob televizorju pozabi na domaèe naloge) ne hišne dolžnosti. Tako ne bo nikoli »tra-

*S kakšno pozornostjo
gledajo mlade oči, vam
priča ta slika.*

gedije«, če bodo morali otroci v posteljo, ko se začne televizijska igra ali film.

Še nekaj je treba omeniti. Mnogo staršev si skuša pričarati mir v hišo s tem, da otroke postavijo pred televizor. Kako varljiv je ta mir! Nenasitno in nenačrtno gledanje oddaj bo pozneje povzročilo marsikatero težavo. Ta pa vas bo bolj živčno izčrpala kot včasih tako nadležno kričanje in divjanje po stanovanju.

S. M.

Kakor radij izžareva . . .

Vsak šolar že danes ve, da že najmanjša količina radija hrani v sebi in izžareva skoro neskončne množine energije. Nekaj takega kakor radij je vsaka evangeljska beseda: ogromne sile in nepopisna zdravilna moč izhajajo iz nje. Vse tegobe, ki tarejo človeško družbo, bi se dale popraviti s pravilno in dosledno uporabo tega čudovitega leka.

Zgodba, ki je namenjena staršem

Nedavno jo je zapisala neka mati za večjo svetovno revijo. Prav je, če jo bero tudi naši rojaki, saj je poučna posebej za naš moderni čas:

»Hvala Bogu, da sem poslušala otroka.« tako pripoveduje. »ko me je devetletna hčerka vprašala: ‚Mama, kaj pa je golobji poljub?‘ Prvi trenutek sem jo mislila na kratko zavriniti, naj ne posluša grdih besed. Vendar sem ji vseeno rekla: ‚Veš, to je poljub na obe lici, ko se ljudje poslavljajo.‘«

Otrok ni bil zadovoljen. Pogled ji je bil resen in moder, nekako bolj zrel kot bi pri takem dekletu pričakovali: »Ne, ni, pač pa tako, da odpreš usta . . . in —«

Streslo me je: »Ivanka, kdo ti je to o tem povedal?«

»Sosedov Primož.«

»Saj on je že velik, jeli?«

»Rekel je, da me ljubi.«

Primož je star nekaj nad 20 let. Kot sosedje smo se poznali, bili so dobri, tudi v isto cerkev smo hodili. Primoževa sestra je bila v istem šolskem razredu kot moja hčerka in skupaj sta se udeleževali drsanja in drugih otroških zabav.

»Mama, ali naj povem, kar mi je rekel?«

Poslušala sem, otrok je pripovedoval, da je po njegovem ona najlepša deklica na svetu. Sam se čuti tako zapuščenega in nihče ga ne razume. Ko bo odrasla, jo bo poročil. Rada se pa že lahko sedaj imata. Lepo bo, ako se bosta mogla večkrat videti. Ko bo šla iz šole domov, naj počaka, da drugi odidejo, potem bosta šla skupaj na sprehod. Povedal ji je tudi, kaj pomeni tak poljub. — Videla sem, kako se ji je prilizoval, med sladkimi besedami pa so bile opolzke in nesramne.

Strmela sem, dasi sem bila vesela, da mi je otrok vse razodel. Čudilo pa me je, kako je mogla kar nekako brez sramu o tem govoriti. Ali je vedela, kako napačno je vse? Kaj more sploh dekle pri devetih letih že razumeti?

Otrok je obrnil obraz k meni in dejal: »Veš, mama, rekel je, da se Bog zaradi tega nič ne huduje. Mislila sem, da ni prav. Spet je zatrdil, da Bog nima nič zoper to. Starejši je in več ve kot jaz.«

Spoznala sem vso hudobijo tega. Svojo starost in vero v Boga je zlorabil, da bi otroka zapeljal.

»Rekel je,« je mala nadaljevala, »da bo prišel v cerkev. Sedel bo za menoj in potem se bova dogovorila, kam greva na sprehod. Če bi pa komu kaj povedala, me bo ubil. Zelo je močan in bojim se ga.«

Obe sva sedaj jokali. Med solzami sem ji zatrdila, kako prav je napravila, da mi je vse lepo povedala.

»Ni bilo prav, kajne? Dejal pa je, da me zelo ljubi.«

»Zelo grdo je bilo zanj, ne zate!«

Premišljevala sem, kako naj sedaj Ivanki razložim, da bo dosti razumela, da jo bo sicer strah, vendar ne toliko, ko bo nekoč zares prava ljubezen prišla. Vse, kar sva z očetom dosedaj z otroki govorila o tem, je bilo le bolj na splošno, le neka misel, odkod otroci, o očetu in materi, veliko o ljubezni, o družini in zakonu ter Bogu. Sedaj pa je moral otrok več vedeti, da bo razumel prav soditi in se tudi varovati pokvarjencev. Bilo je vprašanje, kaj je s Primožem, ali je duševno bolan ali je kaj drugega. Zato sem morala natančno vedeti, kaj se je zgodilo. Tudi Ivanka je razumela moja vprašanja in brez strahu odgovarjala.

Dolgo sva skupaj sedeli. Pripovedovala sem ji o ljubezni, o svoji ljubezni do nje, o njeni ljubezni do nas vseh in kako je različna ljubezen moža do žene. Kot primer sem porabila ogenj, ki greje in sveti, ako je na pravem kraju in ob času. Ako pa ne, potem uničuje. Isto je z ljubeznijo, ki je nekaj čudovitega ob svojem času in tudi svojem kraju.

Ko se je moj mož vrnil z dela, sem mirno nahranila vso družino ter druge otroke spravila v posteljo. Ostali smo sami. Vpričo otroka sem mu povedala, kaj se je zgodilo.

Razumljivo je bilo, da je vzrojil. Hotel je takoj nad Primoža. Nekako mi je bilo še prav, da je otrok videl, kaj oče čuti zanj. Vendar jo je vprašal še nekaj podrobnosti, potem pa je mirno dejal: »Sedaj veš, Ivanka, da ni bilo prav. Javil bom policiji.«

»Ne, ne,« se je otrok vznemiril, »Primož bo vedel, da sem vam povedala.«

»Vidiš, kar je Primož napravil in ti govoril, je bilo napačno in nevarno zate. Zdi se, da je bolan, bolan na duši. In vsak bolnik rabi zdravnika. Treba je, da se sedaj zaustavi. Lahko bi kakšni deklici škodoval, čeprav tebi ne bi. Veš, zgodilo se je že, da so taki ljudje tudi otroka umorili.«

Otrok je prikimal. Slutila sem, kako ji je bilo težko, vendar sem jo opozorila: »Povedati boš morala tudi tam pred uradniki, saj te bodo vprašali, kot sem te jaz vprašala.«

Šele kasneje sem se sama pričela, da je bila moževa odločitev res pravilna. Sama bi govorila s Primoževo materjo, vendar je boljše, da zadevo ureja nepristranska oseba, saj se starši hote ali nehote postavijo v obrambo svojih otrok.

Na uradu so bili zelo hvaležni, da smo vsi bili toliko pogumni in smo jim povedali. Kako smo srečni, da je otrok toliko povezan z nami, da je razodel, kaj se je zgodilo. Ivanka je pač ponovno pripovedovala o vsem, pokazala tudi prostor.

Ni bilo treba na sodnijo, Primož je vse priznal. Ni bil sojen, pač pa so ga poslali v bolnišnico za duševno bolne, kjer so se zanj zavzeli. Njegovi starši so vedeli zanj in njegovo »bolezen«, zavedali so se njegove abnormalnosti, niso pa imeli poguma, da bi kar koli zanj storili. Sedaj so se pa čutili mirne, saj je bil takorekoč vzet iz njihovih rok.

Spet je mirno pri nas. Otroci gredo v šolo in doma žive svoje življenje. Sosedje se niso umaknili.

Zakaj sem objavila tole zgodbo?

Da bi starši tako vzgojili svoje otroke, da jih nikdar ne bo strah povedati, ako se jim primeri tudi kaj takega kot Ivanki. Povsod morejo danes srečati perverznejše in duševno bolne. Vzgoja mora biti taka, da si morajo že majhni otroci biti na jasnem, da se njihovih teles ne sme nihče dotakniti razen staršev in zdravnikov. Nihče nima več pravice kot za poljub na lice. In če se kdaj kaj primeri, morajo imeti starši toliko modrosti in poguma, da povedo pristojnim oblastem, čeprav bi se bilo bati težav.«

-nk

za naše može

Zoprna je postala

Zgodi se, da nam je kdo spočetka kar simpatičen, prikupen in privlačen; radi ga imamo in v njegovi družbi se dobro počutimo; kar naredi ali kar pove, nam ugaja. Čez čas pa, saj sami ne vemo, od kdaj naprej, pa nam je isti človek vedno manj privlačen, vedno več zoprnih potez opažamo na njem, dokler nam ne postane docela neljub.

Od kod ta sprememba v občutju? Ali smo se mi spremenili, ali on, ali oba?

Na to vprašanje nam utegne odgovoriti fiziognomika, to je znanost o telesnih izrazih duševnosti, zlasti o izrazih na obrazu. S tem v resnici zelo tenkočutnim dušeslovnim in človekoslovnim (antropološkim) področjem smo obenem zadeli na animalične ali živalske globine duševnosti. Znano je namreč, da na primer psiček po obrazu dobro čuti, kdaj je gospodar prijazen, kdaj jezen, kdaj vabljev, kdaj zavračujoč. Še bolj zanimivo pa je, da se lahko gospodar docela odtuji psu in ga povsem odbije, ako ga nekaj časa samo neprijazno gleda in s pogledom zavrača. Tako polagoma tudi najbolj »ljubezniv« in »navazan« pes začuti v nekdanjem prijatelju neprijatelja in posledica je znana: drug drugemu ne zaupata več. Pes se seveda tega prav nič ne »zaveda«, samo neprijazen, odklonilen obraz in pogled čuti.

Podobno se godi med ljudmi in se čuti tem bolj, čim ožji in intimnejši je bil odnos.

Od kod torej taka sprememba v občutju? Odgovor je zelo preprost, čeprav vključuje tenkočutno psihološko opazovanje.

Vsako doživetje, zlasti vsako močnejše doživetje ljubezni, jeze, strasti, sovraštva, grenkobe, užaljenosti, prezira, maščevanja, surovosti, odurnosti itd., zapusti rahle nezavestne sledove na obrazu. Sam na sebi jih človek ne vidi, a drugi jih vidijo in z leti tudi bolj čutijo, ako se doživetja ponavljajo in svoje vtise na obrazu vedno globlje zarezujejo.

Primer: mož je bil z ženo neizrečeno dober. Niti sence navzkrižja ni bilo med njima. Pa

je prišel nesporazum in jo je užalil. Zjutraj ji je namreč padla skodelica na tla, pa ji je rekel: »Kako si vendar nerodna!« Ni pomislil, da je vso noč prebedela pri otroku, da je vsa neprespana in da so njeni gibi manj zanesljivi. Pa ji je bilo dovolj. Ni čuda, če jo je beseda zbolela. Saj ni bilo sicer nič tako hudega, le nekoliko neprevidna, recimo, premalo obzirna opazka, ki jo je pa le spravila iz ravnotežja. Pobrerala je črepinje, pripravila kavo v drugo skodelico in mu jo jezno »sunila« na mizo. Utrujeni obraz se ji je v jezi, užaljenosti in razočaranju spačil. Pa še nekaj grenkih mu je povedala.

Drugič je bilo mogoče kaj drugega ali podobnega. Žena se je zopet razjezila; potrpežljivost jo je minila in zopet se je »nasršila«. Možu se je zazdela kar »tuja«, take pač ni bil vajen. Kje je zdaj ljubeznivost, kam je izginit blagi, osrečujoči pogled njenih lepih oči, ki se je vanje pred leti pogrezal; ves njen čar se je na mah umaknil pred »ostrim« pogledom. Tako se ji je pričel spreminjati obraz.

Nekaj let pozneje se je mož že vnovič zasačil pri občutju: »Zoprni mi je njen obraz! Kam sem gledal, da mi je bila tako simpatična? Kakor lučke, kakor jezercica so bile njene oči, zdaj pa iz njih švigajo bliski. Kako da nisem videl že prej tistih zoprnih potez, ki jih dobi vedno, kadar se nasmeje? Včasih se mi je njen smeh zdel tako lep, zdaj pa je neumen...«

Mož se ne zaveda, da je njen smeh še prav tako lep, kakor je bil nekoč, in ne opazi, da njen nasmeh nima zoprnih potez. Kako da jih le vidi? Odgovor je sedaj jasen: ker ga niti ob njenem prijaznem smehljanju ne zapusti slika njenega spačenega obraza, ki ga je dobila prvič, ko se je nad njim razjezila, in se je že večkrat v jezi ponovil nad njim.

Dva obraza dobiva žena. Eden je sedanjí, ki se morda smehlja in je ljubezniv, drugi pa iz spomina na neprijetne, zoprne trenutke. Lep obraz je še vedno res njen, zoprnega pa ji dodaja mož iz preteklosti, ker ga še ni prebolel, ker mu je slika jeznega, srščega obraza še vedno v duši.

Tudi če je še tako lepo med njima, kadar sta oba najboljše volje, v veselju nasmejana in v ljubezni raznežena, ga njene poteze na

obrazu še nehote spominjajo na zoprne poteze obraza, ki ga je gledal še nekaj dni ali morda samo nekaj ur prej, ko je bila nanj jezna. In to ga seveda moti. Zato mu je žena vedno bolj zoprna, čeprav sam več ne ve, zakaj in od kod.

Tako se mu godi, ko gleda pred seboj svojo ženo, kakor fotografu, ki snema sliko za sliko, pri tem pa po pomoti sname dva obraza na isto ploščo. Tako dobi svojevrstno spačeno podobo. Dva posnetka se mešata v nji in motita drug drugega. Taka podoba je seveda čudna in, tudi če bi bila lepa in ljuba, je na nji vedno polno stvari, ki motijo in odbijajo.

Kako si kdo včasih želi, da bi bil njegov otrok podoben ženi. Dobi sina, ki je kakor »izrezan« ves mamin. Pa mu ni všeč; rajši bi imel, da bi bil sin podoben njemu. Glej, čudno: motijo ga na njem poteze, ki jih na ženi že predobro pozna; kot bi njo gledal — in kar dovolj ga ima.

Zapomni si: dokler si želiš, da bi bil tvoj otrok podoben tvoji ženi, imaš najboljši dokaz, da ti je žena še vedno ljuba in privlačna, ko pa ti postane otrok manj ljub zato, ker je »nji« podoben, je to kar slabo znamenje za tvoje odnose do nje.

Isto velja za ženo ter njen odnos do otroka in moža.

Nakaj o volitvi slovenskega karantanskega kneza

»Razvoj podobnih obredov po svetu kaže, da je ustoličevanje nastalo iz volitev starešine plemena ali plemenske zveze na zborovanju (véči) vseh svobodnjakov. Najpozneje v prvi polovici 8. stoletja je bila karantanska kneževska oblast že dedna v moškem rodu in to ne le od očeta na sina (Borut-Gorazd), marveč celo od bratranca na bratranca (Gorazd-Hotimir). Držala se je torej moških sorodnikov ene rodbine.«

Iz knjige Sergija Vilfana: »Pravna zgodovina Slovencev«.

Vprašanje verske diskriminacije pred ZN

Meseca januarja letos je podkomisija Združenih narodov, ki ima nalogo odkrivati v svetu diskriminacije, predložila odboru, ki skrbi za uresničitev človečanskih pravic, kot so jih razglasili Združeni narodi, v pretres deklaracijo o verski toleranci.

Podkomisija je štela 14 članov, zastopnikov 14 narodov. Med njimi je bil tudi Indijec Krishnaswami, ki je deklaracijo dokončno izdelal. Razen ruskega in poljskega zastopnika je vseh 12 članov deklaracijo sprejelo.

V uvodu deklaracija najprej omenja, da splošna deklaracija o človečanskih pravicah, katero so razglasili Združeni narodi, zagotavlja tudi zaščito verskih pravic in svoboščin, in da je vzpostavitev versko tolerantne družbe v svetu eden glavnih namenov te organizacije. Nato je v štirinajstih členih deklaracije rečeno:

»Diskriminacija človeka iz verskih razlogov pomeni napad na človekovo dostojanstvo, na listino Združenih narodov in na njih izjavo o človečanskih pravicah.«

»Nobena država, skupina ali posamezna oseba nima pravice izvajati versko diskriminacijo. Poskrbeti je treba, da ne bo nihče zaradi svoje vere in svetovnega nazora zapostavljen v svojih družbenih in političnih pravicah. Vsakemu človeku mora biti dana možnost, da nastopi proti diskriminaciji s pomočjo državnega sodišča.

Vsak človek mora imeti pravico, da svojo vero menja; da pripada kaki verski skupnosti ali pa ne, ne da bi zaradi tega utrpel škodo pri svojih državljanskih pravicah.

Starši in ustrezni vzgojitelji imajo pravico določiti, v kateri veri naj bodo njihovi otroci vzgojeni.

Vsak človek mora imeti pravico, da izpolni predpise svoje vere glede izpovedi in bogoslužja tako v zasebnem kot v javnem življenju. K temu spada: gradnja in oskrbovanje svetišč; ustanovitev verskih združenj in ustanov na narodni, regionalni in krajevni

podlagi; verski pouk; zaščita proti prisilnemu verskemu pouku; vzgoja verskih učiteljev; publikacije verskih časopisov; dovoljenje tujim misijonarjem, da se vselijo v deželo; stik z istomislečimi inozemskimi verskimi skupinami; pravica do potrebnih materialnih sredstev pri izvajanju vere; dostop do svetih krajev; enako zadržanje države do vseh verskih skupnosti; upoštevanje verskih predpisov glede praznikov in delopusta.

Vsak človek mora imeti pravico, da sklene zakon po predpisih svoje vere pri upoštevanju obstoječih državnih zakonov o sklenitvi zakona.

Vsak človek ima pravico do pogreba po predpisih svoje vere in po svoji zadnji želji. Vsa pokopališča in pogrebne svečanosti mora zakon enako ščititi.

Nihče ne sme biti prisiljen k prisegi, ki govori proti njegovi vesti.

Pri dodeljevanju pomoči, pri davkih in izrednih dotacijah država ne sme dajati prednost kaki verski skupini in njihovim zastopnikom ali jih zapostavljati. Pri podporah za zaščito zgodovinsko in kulturno pomembnih verskih spomenikov velja izjema.

Pravice in svoboščine, ki jih ta deklaracija zagovarja, smejo biti omejene po zakonu le tedaj, če to zahteva priznanje in spoštovanje svoboščin in pravic drugih, legitimna morala, zdravstvo, javna varnost in splošna blaginja demokratične družbe. Vse omejitve pa morajo biti v skladu s cilji in principi deklaracije Združenih narodov in njihovih izjav o človečanskih pravicah, kakor morajo biti zahteve te deklaracije v skladu s principi o pravicah in svoboščinah Združenih narodov.

Vsaka akcija, ki ima za cilj omejiti svobodo vere in bogočastja, se mora prepovedati. Prav tako mora biti zakonito obsojeno vsako napihovanje k sovraštvu in nasilju proti verskim skupinam in njihovim zastopnikom, ker je to zločinsko dejanje proti družbi. Obsoditi je treba tudi vsako propagando, ki tovrstno početje podpira ali zagovarja.

Vse države naj storijo potrebne korake, da bo prišla ta deklaracija do veljave. Prepovejo naj vse organizacije, ki imajo na-

men izvajati versko diskriminacijo. Tudi mednarodne organizacije naj z akcijami, raziskavanji, vzgojo, informacijami in primerno zakonodajo poskrbijo za to, da bo verska diskriminacija in intoleraanca, v katerikoli obliki že, čimprej odstranjena...«

Kakor omenjeno, je za zgornjo deklaracijo glasovalo 12 od 14 članov podkomisije. Za deklaracijo so glasovali med drugimi zastopniki Francije, Italije, Mehike, Egipta, Filipinov in Indije. Proti deklaraciji sta bila samo zastopnika Rusije in Poljske.

(Po »Herder Korrespondenz«, april 1964).

Igralka in redovnica

Neka filmska »zvezda« se je spustila v razgovor s prednico nekega samostana. Dva svetova, ki se med seboj silno razlikujeta...

Igralka pravi prednici: »Tu med samostanskimi židovi se mora človek počutiti kot v zaporu!«

Redovnica ji odgovori: »Primeri, ki ste jo povedali ni slaba, toda šepa bolj kot mnogo drugih. Je namreč razlika med zaporom in samostanom: ključ na zaporu je vedno zunaj, pri nas pa je znotraj.«

Slovenski športniki za olimpiado v Tokiu

Jugoslavija namerava poslati na olimpiado v Tokio 69 športnikov, kar pa še ni dokončna številka, ker je možno, da bodo pridružili reprezentanci še kajakaše, dva strelca in kolesarje, če bodo izpolnili olimpijske norme. V tem primeru bi se jugoslovanska reprezentanca povečala še za 14 tekmovalcev.

Gotovo pa je že, da bodo jugoslovanski športniki tekmovali na olimpiadi v atletiki, nogometu, telovadbi, košarki, rokoborbi, vaterpolu in veslanju. Ne bodo nastopili boksarji, plavalci in vodni jadralci.

V reprezentanci bo šest atletov. Zanimivo je, da je med njimi pet Slovencev: Roman Lešek (skok s palico), Simo Važič (5.000 m), Franc Červan (10.000 m), Slavko Špan (3.000 m — tek čez ovire), in Draga Stamejčič (peterboj). Tem se bo pridružila Vojvodinka (Madžarka po rodu) Olga Gere-Pulić (skok v višino). Po mnenju jugoslovanskih šport-

Sinoči je pela

Sinoči je pela
ko slavček ljubó,
zakaj pa je danes
rosnó nje oko?

Sinoči cvetoča,
rdeča ko kri,
zakaj pa ji danes
obrazek bledí?

Imela je vrtec,
oj vrtec krasán,
ko davi je vstala,
bil cvet je obran.

Oh, cvetje je rahlo,
čez noč se ospè;
a žal je še meni
po njem, o deklé!

Tam doli po polju
pa stopa nekđó,
on cvet je potrgal,
zdaj uka glasnó!

Ponarodela pesem
Simona Gregorčiča

nih strokovnjakov imajo vsi realne možnosti za dobro uvrstitev.

Na olimpiadi bo nastopil tudi svetovno znani telovadec Miro Cerar in z njim še kak drug slovenski telovadec. V Tokio bo šlo šest jugoslovanskih telovadcev. Seveda bo potovala tja tudi posadka osmerca, ki si je pred kratkim priboril tretje mesto na evropskem veslaškem prvenstvu v Amsterdamu. Polovico posadke sestavljajo slovenski veslači z Bleda, drugo polovico pa veslači splitskega »Mornarja«.

Če bodo potovali v Tokio tudi kajakaši in kolesarji, bo verjetno med njimi spet največ Slovencev, ker ti daleč prevladujejo v teh dveh športih v Jugoslaviji. V nekoliko manjši meri velja to tudi za strelce. Slovenski tekmovalci bodo imeli vsekakor izredno velik delež v jugoslovanski olimpijski reprezentanci, kar je dober znak za raven slovenskega športa.

Naš poročevalec je nalašč za bralce „Naše luči“ posnel to sliko pred vhodom v novi ljubeljski cestni predor na jugoslovanski strani.

slovinci po svetu

Nove orgle je dobila naša druga torontska cerkev v Kanadi. Stanejo 8.800 dolarjev. Večino denarja so zbrali župljani župnije »Brezmadežne« sami.

Avstralski Slovenci so se kar razgibali. Slovensko društvo v Sydneyu je julija priredilo koncert slovenske pesmi. Pesmi so peli fantje pod vodstvom L. Klakočerja. 1. avgusta so prav tako v Sydneyu priredili veseligr v 3 dejanjih »Zaradi oreha«. Fantovski kvartet je povabil rojake tudi na »slovenski ples«.

Vseh 70 letnikov »Amerikanskega Slovenca« je mikrofimal profesor Smith, ki vodi študije zgodovine naših izseljencev v Združenih državah. To se pravi, da je vsako stran lista fotografiral in filme spravil. Namesto debele knjige je sedaj majhna knjižica, kjer lahko list bereš s povečalnim steklom. Bo treba, da se kdo loti tudi mikrofimanja

»Naše luči«, sicer se bodo zvezki izgubili. Že sedaj razne knjižnice poizvedujejo, kje bi lahko kupile vse dosedanje letnike »Naše luči«, pa jih ni nikjer več dobiti.

Znatna skupina ameriških Slovencev se je poleti zbrala in z avtobusi poromala na Baragov grob. Oglasili so se na vseh delovnih postojankah našega velikega misijonarja med Indijanci. Na Bobrovem otoku so vsi navdušeni zapeli pesem »Hej Slovani!« da se je razleglo daleč po obrežju Michiganskega jezera, koder je naš Baraga prvi oznanjal luč Kristusove vere. Romarji so se prav srečni in zadovoljni vrnili. Svojo pot so končali pri Mariji Pomagaj na ameriških Brezjah v Lemontu. Kako so se imeli in kaj vse so videli, pa boste brali v prihodnjem Mohorjevem koledarju.

Južnoameriška Baragova zveza izdaja od časa do časa slovenski »Baragov vestnik«. Iz zadnje številke zvemo, da so profesorji in bogoslovci ter gojenci slovenskega škofovega zavoda v Adrogué v Argentini poslali v Marquette, kjer je škof Friderik Baraga umrl,

tamkajšnjemu škofu pismo. Nasledniku škofa Barage so pisali, da naj skuša pospešiti prizadevanje za proglasitev Barage za blaženega. Čimprej naj bi se otvoril uradni škofijski postopek za beatifikacijo. Posebej omenjajo, da je zdaj minilo 140 let, odkar je bil Friderik Baraga posvečen v mašnika (1823), 110 let pa, odkar je postal škof (1853). Lani je tudi sv. oče razglasil za blaženega filadelfijskega škofa Janeza Neumanna, na katerega je Baraga vplival, da se je odločil za odhod v Ameriko.

Na **poslednji poti so spremili** rojaki v Avstraliji v preteklih mesecih kar štiri Slovence: 14-mesečnega Štefana Lazarja, poškodovanega ob nesrečnem padcu; očeta treh otrok Jožefa Candirja, doma blizu Žalca (vsled prometne nesreče je bolehal dolgo časa); Francko Butinar, roj. Petelin, ki jo je na kolesu podrl avtomobil. Doma je bila na Jezeru pri Preserju. Kot svečka je ugasnil dva dni stari Zvonimir Marn. Doletela pa je smrt tudi Jerneja Knafeljca, 68-letnega rojaka iz Knežaka na Krasu.

Tokrat smo prejeli vest tudi iz Venezuele v Južni Ameriki. Tamkajšnji Slovenci so poromali k Marijinemu oltarju na Kalvariji v mestu Caracas. To pa so naredili iz treh namenov: 1. da izpovedo svojo vero v Boga in v duhovne vrednote, 2. da prosijo bolj goreče kot navadno za svoje lastne potrebe, 3. da bodo s pogledom preko lastnih potreb prosili za uspeh vesoljnega cerkvenega zbora in za mir v svetu.

Iz Argentine javljajo, da je tam v tisku zanimiva knjiga »Spomini polkovnika Vavhnik«, Slovenca, ki je bil jugoslovanski vojaški ataše v Berlinu, ko se je začela zadnja svetovna vojna. Brez dvoma bo ta knjiga zanimiva.

Slovenske oddaje Radia Köln

»Deutsche Welle« pri Radiu Köln prinaša slovenski pogram ob torkih, četrkih in sobotah ob 16.20 do 16.40 na kratkih valovih 31 in 49 m. Rojaki na Bavarskem ga lahko dobro slišijo.

Jeseni kaj rade poromajo misli naših rojakov med domače gorice. šentruperčani z Dolenjskega se bodo gotovo malo pomudili pri tej sliki, ki je njihov rojstni kraj.

slovinci doma

Od 1. oktobra letos pa do 15. aprila prihodnjega leta bo mogoče vsem tujim državljanom razen državljanom Turčije in Ljudske Kitajske dobiti vstopni vizum kar na jugoslovanskih mejnih prehodih. Vizumi bodo veljavni za 30 dni bivanja.

V Petrovcih v Prekmurju so zgradili nov gasilski dom. — Pri podjetju »Slovenija vino« avtomatično polnijo steklenice. V polnilnici tako napolnijo 4500 steklenic na uro.

Zadnji dnevi potekajo članom »belega caha« na Muri. Ob Muri je namreč veliko mlinov. Vsaka obrežna na vas je imela svoj mlin, sedaj pa jih je le še 10.

Za severovzhodni del mesta Ptuja gradijo dva rezervoarja za pitno vodo. — Na Bledu so odprli nov hotel »Trst«.

V Čateških Toplicah so odkrili nov, zelo močen vrelec termalne vode. Na sekundo daje 15 litrov vode, ki je topla 58 stopinj.

V koprski tovarni »Tomos« izdelujejo predvsem mopede znamke »Colibri«. Letos jih bodo izdelali 42.000. Tretjino teh jih izvozijo.

Planinska zveza Slovenije je organizirala tri alpinistične odprave. Naši planinci so šli raziskovat planine na Kavkazu, Cordillere Real v Andih in Spitzberge. Prihodnje leto pa bodo šli menda na Himalajo v Azijo.

Na Vačah pri Litiji so na rojstni hiši odkrili spominsko ploščo »prvemu mojstru slovenske moderne glasbe« Antonu Lajovicu. V isti hiši je bil rojen tudi »oče slo-

venske proze« Matevž Ravnikar, sodobnik našega pesnika Prešerna.

Drugega čipkarskega festivala v Ljubljani se je udeležilo nad 1400 čipkaric iz Poljanske, Selške in Idrijske doline.

V Portorožu v Istri bodo odprli igralnico (podružnico znamenite igralnice v San Remo). Odprta pa bo samo za tujce...

Jugoslavija ima dve letališči za vzlet modernih letal na reaktivni pogon: letališče v Beogradu in letališče pri Ljubljani (Brnik).

»Splošna plovba« v Piranu slavi letos desetletnico svojega obstoja. Leta 1954 je dobila svojo prvo večjo ladjo »Martin Krpan«, vkrčala nanjo prvo slovensko posadko in odplula na pot v Afriko. Od tedaj se je razvila »Splošna plovba Piran« v drugo jugoslovansko največje pomorsko podjetje in je postala pomembna tudi v svetovnem pomorstvu. Danes razpolaga že z ladjevjem 157.651 ton nosilnosti in zaposluje blizu 1000 ljudi. To slovensko pomorsko podjetje bo kmalu dobilo še pet novih modernih ladij.

Poldrugo leto star otrok je v Martinjah na Štajerskem utonil v preslabo pokriti mlaki. — 3792 Prekmurcev je dobilo napotnice za sezonsko delo v tujini, večinoma v Avstriji. Zanimivo je, da hodijo Avstrijci delat na sezonsko delo v Švicco, naši Prekmurci v Avstrijo, v Prekmurje pa prihajajo sezonski delavci iz Medžimurja.

Umrla je znamenita pevka Pavla Lovšetova, pionir-

ka slovenske glasbene produkcije, odlična sopranistka, naš prvi »Slavček«.

Prihodnji mesec bo elektrificirana vsa proga od karavanškega predora pri Jesenicah do Ljubljane. Vlaki bodo na tej progi potem lahko hitreje vozili.

V Kobaridu so slovesno praznovali 120 let rojstva goriškega slavčka Simona Gregorčiča. Pesnik je bil rojen v bližnji vasi Vrsno. Na proslavi je podal obris njegovega dela slovstveni zgozdinar dr. Anton Slodnjak.

V frančiškanskem samostanu na Kapeli pri Novi Gorici je umrl pater Kerubin Begel iz Cerkelj na Gorenjskem. Kmalu po novi maši je odšel delovat med naše izseljence v Egipt in sicer v Aleksandrijo. Pred sedmimi leti se je vrnil od tam domov. V 72. letu starosti je umrl in počiva na Sveti gori pri Gorici.

V rudniku v Rajblju se je smrtno ponesrečil 49-letni rudar Pepi Cuder iz Loga pod Mangartom. Polnih 17 ur je bil zasut, dokler ga niso našli.

Ljubljanski nadškof dr. J. Pogačnik je posvetil del svojega pastirskega pisma avtomobilistom in drugim voznikom po javnih cestah. Opozoril jih je na to, da je neprevidna voznja ne samo življenju nevarna, ampak tudi greh, to se pravi: zadeva vesti. »Uradna statistika nam pove, da je samo v Sloveniji tedensko često do sto prometnih nesreč in da se jih le malo zgodi zaradi tehnične pomanjkljivosti vozila, največ pa po večji ali manjši krivdi človeka. Statistika tudi pove, da je na naših cestah razmeroma več nasreč kakor v drugih deželah.«

slovinci v evropi

ANGLIJA

Krsti: V cerkvi sv. Jurija v Derbyju je bila krščena 5. septembra Marija Terezija Krajšek. — Vse dobro!

Poroke: Pri Sv. Petru v Doncastru sta se poročila 15. avgusta Marija Kraljič in Janoš Kiss. — Čestitamo!

Rožnovenske pobožnosti bomo imeli v oktobru in sicer: LONDON: 11. oktobra, t. j. drugo nedeljo v mesecu v naši kapeli ob 5. popoldan. — BEDFORD: 18. oktobra ob 4. pop. v župni cerkvi na Midland Rd. — ROCHDALE: 25. oktobra v kapeli dekliške šole na Manchester Rd. ob 11. dopoldne. Povsod bo sv. maša, pete litanije, priprava za liturgične spremembe, ki stopijo tu v veljavo 29. novembra. — ŠKOTSKA: V župni cerkvi v Kilmarnocku bo sv. maša v nedeljo, 1. novembra, vendar bo čas in vse drugo sporočeno posebej.

V misijone v Kenijo je odšla v avgustu sestra Agnes Zužek MMC. Njen sedanji naslov je: Holy Family Hospital, Nangina, p.o. Ukwala, via Kisumu, Kenya, East Africa. — Želimo ji mnogo uspehov pri misijonskem delu in jo bomo kot tudi druge misijonarje spremljali s svojimi molitvami.

Romanje v Walsingham je letos v nedeljo 16. avgusta zelo lepo uspelo. Lansko leto je nagajal dež, prejšnja pa mušice. Letos tega ni bilo. Po prihodu smo imeli skupno sv. mašo v kapeli, potem pa smo se pridružili drugim romarjem, saj je na ta dan tudi splošno narodno romanje. Slika kaže našo skupino v procesiji za zastavo.

BELGIJA

Charleroi-Mons-Bruselj

Zadnjo nedeljo v avgustu, to je 30. avgusta, smo napravili izlet pevcev in pevk ter ostalih sodelavcev »prireditve« na Lac de Virelles, ki je največje jezero v Belgiji. Med potjo smo v benediktinskem samostanu v Maredsous prisostvovali konventualni sveti maši. Ustavili smo se še v Nismes pri Couvin in si ogledali njega zanimivosti. Res smo imeli lep sončen dan in veselo smo se proti večeru vračali domov.

V družini g. Karla Verbic in ge. Nicole del Court v Eugies so imeli v nedeljo, 9. avgusta,

lepo slavje: krst sinčka-prvorojenca Didier-Danijel, ki se je 29. julija rodil v kliniki St. Georges v Monsu. Srečni družini čestitamo! Sporočamo tudi, da se je gdč. Lidija Pellizzaro, po materi slovenskega rodu (je hčerka ge. Pepce Brunskole iz Gilly), 22. avgusta poročila v Marcinelle z domačinom g. Jean De Groot. Mlademu paru želimo božjega blagoslova!

Obvestilo: Rojakom z našega področja prilagam **naročilnico** za »Mohorjeve knjige 1965«. Prosim vse rojake, da mi te naročilnice pošljete najkasneje do konca oktobra. — Slovenski duhovnik.

Limburg-Liege

Iz tehničnih razlogov je moral biti Slovenski dan v Eisdenu preložen na 18. oktober.

Slovensko kulturno društvo „Slomšek“ v Eisdenu ponovno vabi na IV. Slovenski dan — dne 18. oktobra. Slovesnost bo posvečena 550-letnici zadnjega ustoličenja koroških vojvod v slovenskem jeziku. Rojake iz Belgije, Nizozemske in Francije prijazno vabimo. — Odbor.

Dne 22. avgusta je Društvo sv. Barbare v Eisdenu priredilo lep izlet po Belgiji. Obiskali so več kulturnih in zgodovinskih krajev. Udeleženci so se zadovoljni in v upanju, da se kdaj še kam popeljejo, srečno vrnili domov. Naslednji dan, v nedeljo 23. 8., pa je Društvo presenetilo svoje najmlajše igralce pri Trkajevih z majhno veselico. Z jedačo in pijačo je bilo dobro preskrbljeno, za kar gre najlepša zahvala ge. Trkajevi. Za razvedrilo in razna tekmovanja je skrbel pa stric Trkaj. Tudi njemu: Hvala!

ZAHVALA. — Podpisani se najlepše zahvaljujem Društvu sv. Barbare za denarno pomoč, katero sem dobil za časa moje bolezni. Prav lepa hvala tudi vsem tistim, ki so me obiskali v bolnišnici in na domu. — Alojz Rak, Ogrimbie.

FRANCIJA

Pas-de-Calais

Poletne počitnice so bile v znamenju izletov, potovanj in romanj. O romanju v Lurd smo se že razpisali. 19. julija je Društvo sv. Barbare priredilo izlet in romanje v Dadizel. Večina udeležencev tega izleta je bila iz Sallaumines in zlasti veliko veselja je bila deležna na njem naša mladina. Ministrantje in prvoobhajanci pa so imeli svoje romanje v juliju (od 16. — 18. 7.) v Lisieux, kjer so svojo vero utrdili ob grobu Male Cvetke.

15. avgusta je bilo tradicionalno romanje na hrib Loretto, kjer se ga je tudi letos udeležilo veliko, nezmanjšano število naših rojakov, ob zelo lepem vremenu. Letos je naše romanje poteklo kot manifestacija za Slomškovo beatifikacijo. Vsak romar je tudi dobil podobico z molitvijo v ta namen.

Z oktobrom se začenja redno farno življenje s službo božjo v Liévinu vsako nedeljo ob osmih, v Méricourt-Mines ob desetih, v Bruay-en-Artois ob enih popoldne. Uradne ure izseljenskega duhovnika so vsak petek v Liévinu v dopoldanskih urah. Verouk v Bruay-en-Artois je ob četrtek ob devetih, v Méricourt-Mines pa popoldne ob 13. in 15. uri. Za verne duše bomo skupno obiskali pokopališča: 1. novembra ob enajstih v Vendin-le-Vieil, ob 13. uri v Bray Fosse 6, ob 13.30 v Heilicourt, ob 14. uri v Divion, ob 14.30 Fosse 3 (Priložnost za spoved ob 15.30. Molitve in maša ob 16. uri). Na verne duše bo sv. maša ob 7.30. V Sallaumines obisk pokopališča ob 8.30, ob 10. uri sv. maša. Ob 11. uri obisk pokopališča v Noyelles-s-Lens. Liévin: maša ob 18. uri, ostali obiski po dogovoru.

Pariz

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne, v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, Paris 6., métro: Sèvres-Babylone. Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg (prilijše, levo), Paris 15., métro: Charles-Michels, telefon: 250-89-93, je odprta vsak torek in vsak četrtek popoldne.

Rouen (Seine-Maritime) — Društvo Slovencev iz Pariza prireja za nedeljo 11. oktobra izlet v prestolnico Normandije. Okrog desetih popoldne bomo imeli skupno mašo v stolnici, nato ogled mesta in njegovih zanimivosti, nato pa v domačem razpoloženju kosilo in prijeten popoldan v Canteleu pri Cordierjevih. Vsi Slovenci iz Normandije prijazno vabljeni na srečanje!

Iz vzhodne Lotaringije

Naša mesta, ki so bila v počitnicah zelo prazna, se zopet polnijo. Dopusti so minili, šola se bo začela. Z lepimi spomini so se vrnil tudi naši rojaki s posebnim vlakom iz domovine. Niso bili več daleč od Francije, ko je živahni 5-letni deček neopaženo odprl vrata v vlak. Padel je iz vlaka ter mrtev obležal ob progi. To je bil Edi **Leban**, nadarjeni fantek, saj je znal dobro slovensko in precej dobro nemško in francosko govoriti. Sedel je očetu v naročju. Vožnja je bila dolga. Pa je

Naši rojaki na Angleškem so se pridružili 16. avgusta velikemu romanju v Walsingham. Na sliki vidimo našo skupino z zastavo.

prosil, da bi se smel na hodniku malo igrati. V trenutku je bil pri vratih — in nesreča se je zgodila. Oče je potegnil za zavoro, vlak se je ustavil. Oče je skočil z vlaka ter približno dva kilometra nazaj od tam našel svojega sina z veliko rano na vratu in obrazu. Zdravnik je ugotovil smrt. Ko so fotografirali malega Edija in mesto nesreče, so dovolili prevoz na stanovanje v Farébersviller, 55 Rue Victor Hugo (Moselle). Tam je bil mali Edi s pomilovanjem cele kolonije, zlasti pa naših rojakov v ponedeljek 7. septembra pokopan. Hudo prizadeti družini izražamo globoko sožalje.

Enako izražamo iskreno sožalje družini **Morela**, ki je dne 4. 9. izgubila svojega dragega 85-let starega očeta Franceta. Previden s svetimi zakramenti je bil pokopan cerkveno v kraju Saint Avold. Zelo se je zanimal za »Našo luč«, posebno pa je ljubil Družinsko pratiko. Dan pred smrtjo sem bil še pri njem in mu ponudil podobico Marije z Brezij, katero je še s spoštovanjem poljubil. Dolgo

Iz francoske dežele ob luksemburški meji nam poročajo, da sta se v Algrange poročila Anica Cugmas in Miro Batagelj. Fotograf ju je „ujel“, ko sta šla iz cerkve. Obilo sreče!

let je živel pod njenim okriljem pri lepi Marijini baziliki v Saint Avoldu. Naj ga pripelje dobra nebeška Mati v srečno večnost! V družino Franceta Župevc v Freyminu pa je posijalo sonce: namreč mala Martina, ro-

jena 19. 8. in krščena v Merlebachu 13. 9. 64. Zakoncema želimo srečo iz srca. Molita za svoje dete, da bo rastlo v milosti pri Bogu in pri ljudeh!

V isti župnijski cerkvi sta stopila istega dne pred oltar Jožef Mutavčič in Ana Milakovič, stanujoča v koloniji La Chapelle, Freymin. Druge poroke objavimo v prihodnji številki. V veri zasidrana ljubezen naj jih spremlja celo življenje!

V Avstralijo odhajata Janko Lačok in Stefanides Ana s hčerko Zlatko in sinom Zdenkom, stanujoči do sedaj v Cité des Chênes (Moselle). Iz Avstralije pa sta se že javila Alojzij Podrebarac in Ana Mihelič, da sta pred kratkim srečno dospela tja. Še dalje je odšel Aleks Novak iz Habsterdicka, ki je kot francoski mornar prišel v Novo Kaledonijo (pravi raj sveta). Tam se je poročil s poštno uradnico, hčerko gospodarja velike plantaže kave v kraju, kjer deluje naš misijonar g. Franc Drenovec iz Jeanne d'Arc. S svojo mlado ženo je prevozil 20.000 km dolgo pot, da je prišel obiskat svoje starše v Habsterdick.

In naše zdravstveno stanje? Mnogi rojaki so se dobro počutili na raznih krajih, kjer so preživeli svoje počitnice. Bolnikov pa seveda med nami ne manjka. Mnoge zelo muči revmatizem, srčna kap in rak pa redčita naše vrste, da se ljudje izprašujejo, kako je to mogoče. Na stotine in stotine rudarjev gre dan za dnem mimo stanovanja naše Misije na delo v globoke premogokope resni, veseli pa domov. Vsem želim zdravja, moči in tolažbe.

Zdaj ste zopet vsi doma; zdaj so dnevi že kratki; zdaj se bo kmalu zbirala družina

Slovesni trenutek na letošnjem lurškem romanju: lurški škof msgr. Théas blagoslavlja romarsko zastavo slovenskih romarjev.

Na različnih krajih so naši rojaki preživel dopust. Jože B. in Vinko H. iz nemškega Porurja sta se podala na Koroško. Ker sta oba še „ledik“, so ljudje govorili, da sta šla izbirat neveste med slovenske Korošice. Vrnila sta se seveda brez njih. Verjetno je bilo krivo to, da sta se preveč mudila le v gorah, kakor ju vidimo na sliki s Košuto v ozadju, in si vzela premalo časa za izbiro nevest. Sicer pa govorita, da bosta šla prihodnje leto zopet v Avstrijo na dopust. Kam pes tace moli, ni težko uganiti!

okrog kuhinjske peči na gorkem. Ne pozabite, rojaki, da tudi naše srce potrebuje moči in tolažbe. Oboje dobite v obilju pri božjem Delavcu Kristusu. Zvonovi vas vabijo povsod, pridite k službi božji! Storite to dobro delo vsako nedeljo, dokler vam še zdravje to dopušča! Cerkveni zbori v Merlebachu in po kolonijah se zelo potrudijo, da se počutimo pri službi božji kot doma. V oktobru bo vsako sredo ob 8.30 uri sv. maša pri Materi božji z Brezij v Habsterdicku. V tem mesecu rožnega venca vzemite rožni venec v roke in z jesenkim lahkim dežjem bo tako rosil na vas tudi božji blagoslov. Vse najboljše želi: vaš slov. župnik Stanko Grims.

NEMČIJA

Bavarska

Maše v taborišču Zirndorf. — Slovenske maše bodo odslej naprej redno vsako drugo nedeljo v mesecu, torej 11. oktobra, 8. novembra itd. Če pa bi bilo potrebno kdaj narediti izjemo, bo sprememba pravočasno javljena.

— K maši so vabljeni ne le begunci iz Slovenije, ki jih je v Zirndorfu vedno dovolj, temveč tudi rojaki iz Fürtha, Nürnberga in okolice!

Ne pozabite svojcev v domovini! — Med nami je vedno več sezonskih delavcev iz Slovenije, ki tu iščejo boljši zaslužek, kot ga imajo doma. Le prerado pa se zgodi, da kateri pri boljši plači — pozabi na domače. V Nemčijo je prišel z načrtom, da bo podpiral svojce, a se tedne in mesece sploh ne oglasi, ne s pismom in še manj z denarnim zneskom. V čast našim delovnim ljudem pa moram priznati, da so to le izjeme! Večina lepo skrbi za svoje in jih redno podpira!

Meddržavna pogajanja o sezonskih delavcih.

— Ko tole berete, bodo morda že znani uspehi ali tudi neuspehi pogajanj med Nemčijo in Jugoslavijo o sezonskih delavcih. Jugoslavija hoče, da bi nemški delodajalci priznali njenim delavcem ugodnosti in pravice delavcev iz držav, ki pripadajo Skupnemu evropskemu tržišču (EWG), čeprav Jugoslavija ni članica te skupnosti. — Iz srca privoščimo

našim delavcem ugodnosti, ki jih že imajo delavci iz naprednejših evropskih držav. Boli nas pa zavest, da domovina še ni znala dati zadostnega zaslužka svojim ljudem in da morajo zato mnogi hoditi na delo v tujino! Nič ne pomaga tolažiti, da je sezonsko delo »prelivanje delovne sile iz ene države v drugo splošno evropski pojav«. Čemu pa nemški delavci n. pr. ne hodijo za »boljšim«³ zaslužkom v Jugoslavijo?

Baden - Württemberg

Oktobra lanskega leta smo v Kircheim/Teck obhajali poroko Franca Lesar in Alojzije Arko. Sedaj pa javljamo veselo novico, da se jima je koncem julija rodil sinček Francek, ki je bil krščen v tamkajšnji župni cerkvi dne 16. 8. Zakoncema naše najboljše čestitke in voščila.

Rojake v Konstanci pri Bodenskem jezeru obveščamo, da bo pri njih na zadnjo nedeljo v oktobru, to je 25. 10. (ki je nedelja Kristusa Kralja) zopet sv. maša, in sicer v isti cerkvi in ob isti uri kakor na binškoštni ponedeljek. Mesec november pa bo imel k sreči pet nedelj, zato bo veljala četrta rojakom v Öhringenu, torej 22. novembra ob petih popoldne, peta nedelja pa zopet rojakom v Konstanci. Dragi tamkajšnji rojaki, gotovo imate še v spominu, kako lepo je uspela pri vas sv. maša na binškoštni ponedeljek. Pomagajte torej organizirati, da bi bila pri naslednjih dveh sv. mašah udeležba še številnejša in poslužite se priložnosti za prejem sv. zakramentov. Eno uro pred začetkom službe božje bo priložnost za sv. spoved. V Konstanco pa so vabljeni, kdor more, tudi rojaki iz sosednjih krajev.

Nord-Baden

Rojakinja Slavica Beranič iz Makol pri Mariboru je v soboto 15. avgusta sklenila sv. zakon z Matijem Sakač. Mlademu paru želimo božjega blagoslova!

Porurje

Krsti in poroke: Zakonca Janko in Alojzija Vedrač iz Velberta sta z velikim veseljem sprejela svojo prvorojenko. Na ime Lidija je bila krščena v Velbertu dne 22. avgusta. Iz Rheinkampa sta prinesla h krstu tudi svojo prvorojenko Franc in Jožica Gumzej, ki je bila krščena na ime Angelika Lidija. — Čestitamo.

Pred oltar sta šla dva para in to na isti dan, 29. avgusta: v Essenu Franc Mišič iz vasi

Metulje, župnija Bloke, in Olga Franc iz Gornje Bistrice, župnija Črensovci v Prekmurju; v Kaarstu pri Neuseu pa Franc Pažek, doma v Radelcah, župnija Remšnik, in Marija Valenti iz Mute na Koroškem. — Obema paroma tople čestitke in želje za srečno življenjsko pot!

Prometni nesreči: Letos sta postala žrtvi prometne nesreče v Porurju že dva slovenska fanta. Meseca aprila se je v Leverkusenu z avtom smrtno ponesrečil Ludvik Arko, doma v Jurjevici pri Ribnici. — V nedeljo, 16. avgusta, pa je prišla iz Bottropa vest, da se je tam z motorjem smrtno ponesrečil Maks Tomazin iz vasi Skorno pri Šoštanju. Oba fanta sta morala zapustiti ta svet že v 26. letu starosti, v veliko žalost sorodnikom v domovini, kakor tudi svojim tovarišem in prijateljem v Nemčiji. Naj počivata v miru!

ŠVEDSKA

Krsti. — **Jönköping.** V nedeljo, dne 5. julija, je bil v krstni milosti prerojen Robert Jerko Bajt. Oče Jerko je doma iz Kanala, mati Frančiška pa iz Komende. Botra sta bila g. Jože in ga. Angela Hančič iz Nässjö. — Tiskarski škkrat nam je ta krst nekam založil, da ni bil objavljen že prejšnji mesec. — **Ängelholm.** V soboto, dne 15. avgusta, na praznik Vnebovzeta Marijinega, je bil krščen Dragoslav Dinulović. Oče Dragutin je doma iz Negotina, mati Ana pa iz Sedla. Boter je bil g. Rudolf Kranjc iz Gunnarstorpa. Krst je bil kar na domu, ker tukaj na žalost nimamo cerkve. — Novokrščencem in starišem iskreno čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova!

Romanje v Oskarström. — Zadnjo nedeljo v avgustu, dne 30. avgusta, je bilo romanje katoličanov iz južne Švedske in iz Danske k Marijini cerkvi v Oskarströmu, kakor je vsako leto, navadno sicer prvo nedeljo v septembru. Letos je bilo udeležencev izredno veliko in tudi Slovenci so se dobro odrezali, saj je bila slovenska skupina od izseljenkih najštevilnejša. Tudi procesije, ki se vije skozi gozdove skoro celi dve uri in med katero smo molili rožni venec in peli slovenske Marijine pesmi, se je udeležilo lepo število Slovencev. Po procesiji je imel papeški delegat za Skandinavijo nadškof Schön iz Köpenhamna pontifikalno sveto mašo in ob petih popoldne pridigo in blagoslov z Najsvetejšim. Škoda je le, da je bilo precej hladno in od časa do časa dež, pa nobene prave strehe, kamor bi se lahko zatekli.

Verouk. — Sedaj, v začetku novega šolskega leta, spet opozarjamo na dolžnost, da prijavite svoje otroke za verouk pri katoliškem duhovniku. Tisti, ki ste že dalje časa tukaj, veste, kako to gre. Prosimo vas, da opozorite na to novodošle družine, če so kake v vaši bližini.

Na Švedskem je verouk obvezen za vse otroke od drugega šolskega leta naprej. Tisti, ki so katoličani, morajo to v šoli povedati in potem otroke prijaviti pri katoliškem duhovniku za verouk. Če je katera družina v kraju, kjer ni katoliškega duhovnika, ali ne ve, kje ta biva, naj piše slovenskemu duhovniku (na naslov: Jože Flis, Gamla Nissastigen 65, Oskarström), da bo on obvestil katoliškega župnika, pod katerega župnijo spadate, ki bo že poskrbel, da bodo vaši otroci imeli verouk.

Nekateri novi imajo morda pomisleke, češ saj otrok ne zna švedski. Toda isti problem je tudi v šoli, pa s tem ni rečeno, da ni treba v šolo iti. V začetku res ne bo mnogo razumel, toda otrok se hitro nauči jezika. Če bodo otroci ostali na Švedskem (velika večina bo gotovo ostala), je nujno potrebno, da se verouk učijo tudi po švedsko. Drugače namreč dobijo vtis, da je katoliška vera samo slovenska zadeva in da se samo po slovensko da moliti; vse, kar je pa švedsko, da je protestantsko ali pa z vero nima zveze. To bi bilo zanje usodno. Ko bi namreč odrastli in

Mali Robert Jerko Bajt iz Jönköpinga s svojimi starši in botri.

Stanko Z. iz Duisburga v Nemčiji rad vzame v roko svojo harmoniko. V zadnji vojni je bil težko ranjen. Eksplozija mine na fronti mu je prizadela močne poškodbe na nogah, tako, da le težko hodi in mora biti povečini doma. Gospod Stanko ima med rokavi več prijateljev, ki ga včasih obišejo. A dobra žena Marija in pa prava „štajerska harmonika“ pomagata gospodu Stanku vsak dan, da lažje pozabi na svojo težko usodo.

odšli iz družine v samostojno življenje med Švede, bi živeli kot protestanti ali celo sploh brez vere. Obenem s slovenskim jezikom, (ki ga nikdar prav dobro ne bodo znali, ker ne bodo hodili v slovensko šolo), bi opustili tudi molitev in vse versko življenje. Izkušnja uči, da se tako godi povsod, kjer je izseljencev razmeroma malo in so razkopljeni, kot smo mi tukaj na Švedskem.

Slovenski duhovnik ravno zaradi te telike razkropljenosti naših ljudi ne more hoditi redno verouk učiti, ker so razdalje prevelike. Če imajo tukajšnji katoliški duhovniki, ki so na stalnih župnijah in imajo le določeno omejeno ozemlje na skrbi, težave, da lahko vse otroke poučujejo verouk, kako bi to mogel storiti slovenski duhovnik, ki je sam za celo Švedsko, naše družine pa skoro povsod razkropljene? V izrednih slučajih, kadar gre za otroke, ki so že večji in bodo kmalu šolo končali, pa še niso bili pri prvem sv. obhajilu ali pri birmi in še švedskega jezika ne obvladajo dovolj, je slovenski duhovnik seveda pripravljen učiti verouk in to tudi dela, tudi če je včasih daleč, ker je to njegova dolžnost. Za take otroke tudi ni nevarnosti, da bi slovenski jezik pozabili, ker so več

Lepa skupina naših romarjev iz zapadne Evrope se je letos v juliju zbrala v Lurdu in pred oltarjem sv. Bernardke so se tudi fotografirali.

let hodili v slovensko šolo, in se bodo v večini vedno zavedali, da so Slovenci, četudi bi živeli med samimi Švedi. Bodo pač molili in svoje verske dolžnosti opravljali v slovenskem jeziku, kakor dela večina naših izseljencev, ki so že odrasli prišli v tujino.

Če so otroci že bili pri prvem svetem obhajilu in pri sv. birmi, ni s tem rečeno, da je zanje konec verouka. Potrebno je in dolžnost je hoditi k verouku, dokler otrok hodi v šolo. Verski pouk pred prvim sv. obhajilom in sv. birmo je v glavnem priprava za vreden prejem teh dveh zakramentov. Verouk potem pa je za življenje še važnejši. Otroke uči vse, kar je dobremu katoličanu treba vedeti o verskih in moralnih resnicah, o Cerkvi, o stanovskih dolžnostih, o človeku in njegovem namenu in o vsem drugem, kar je za krščansko življenje važno. Torej bi brez tega otrokova priprava za krščansko življenje bila zelo nepopolna. Odgovornost za to pa bi padla na starše, ker ne bi poskrbeli, da bi dobili otroci celoten verski pouk.

NIZOZEMSKA

Po letnem odmoru se naša skupnost spet vrača v redno življenje. Vse rojake vabimo k zvestemu sodelovanju.

Nismo še poročali, da je 18. 7. t. l. g. Franc Gaber iz Hoensbroeka popeljal pred oltar svojo nevesto gdč. Tilko Banič. Iskreno čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova. V družini g. Juba Goebelsa in njegove soproge ge. Roze Železnik so že pred časom dobili tretjega otročiča, ki je ob krstni vodi dobil ime Emil. Toplo čestitamo.

Ga. Knez iz Lindenheuvela se je morala zaradi bolezní nenadoma vrniti z letnega odmora v domovini. Zelimo ji, da bi čimprej popolnoma ozdravela.

Dne 15. novembra bomo imeli spet vselovensko prireditev in sicer v cerkveni dvorani na Sittarderweg v Heerlenu. Nanjo že sedaj vse prisrčno vabimo.

Rentgenovi žarki in diagnoza

Rentgenov aparat je pripomoček za razpoznavanje telesnih okvar. Žarki, ki prodoro telo, dajo senco na steklu, tem bolj motno, čim trše je tkivo, skozi katero prodrejo. Če ima na primer bolnik zgoščena pljuča vsled ene ali druge bolezni, vidi zdravnik temnejšo liso na onem delu pljuč.

Napačno je mišljenje nekaterih, ki mislijo, da se na rentgenu vse vidi, nekako tako, kot na fotografiji. Vidimo le senco in nič več. Da dobimo senco želodca, bolnik popije veliko čašo barijeve soli. Ta sol zadržuje žarke. Če je rana ob strani sence, »jo vidimo« na način, da sega senca nekoliko preko ravnega obrisa želodčne sence za 1 ali 2 mm. Če pa je rana oddaljena od periferije želodca, je ne vidimo. Skušamo pa s pritiskanjem »želodec obračati«, da bi dobili na rob sence vse obrise želodčne stene, kar se pač vedno ne posreči. Mi pač rečemo: »Z žarki nisem našel rane,« kar pa ne pomeni, da je bolnik nima.

Če je kost le počena, rentgen ne pokaže zloma. Če sta pa oba konca zlomljene kosti narazen in je špranja širša, potem vidimo na sliki to špranjo kot svetlo črto. Pri dislokaciji sta pa oba konca zloma premaknjena, eden na desno, drugi na levo.

Kako napačno je mnenje, če mi kdo reče: »Kako veste, da ima moj mož rano na želodcu, ko ga pa niste pregledali z rentgenom?« ali: »Kako naj ima zlomljeno nogo, rebro, ko pa je bila rentgenova slika negativna?« Žal, da je precej zdravnikov podobnega mišljenja, kar je za bolnika večkrat pogubno. Parkrat sem se moral prepirati s kirurgom, ker se je obotavljal operirati bolnika s »počenenim želodcem«, ker ni rentgen ničesar pokazal. Tak bolnik mora biti operiran v teku šestih ur.

Rentgen je le pripomoček k razpoznavanju bolezni, ni pa absolutno siguren, kot nekateri mislijo in bi hoteli, da bi bil. Je cela vrsta bolezni na pljučih, na črevesju, na kosteh, pri katerih rentgen ničesar ne »pokaže«. Le bolezenski znaki privedejo zdravnika k pravilnosti diagnoze. Pomagajo mu k temu

vid, sluh, tip, vonj in če hočete še »šesti čut«, slutnja. Čim bolj ima zdravnik razvit ta čut, tem boljši diagnostik je. Ni to dano vsakemu zdravniku, zato toliko rentgenskih slik, testov, a vse to ne nadomesti tega, kar ti pove »šesti čut«. Tega se pa mora gojiti, da se naučiš ugotavljati diagnozo bolezni brez takih pripomočkov. Pripomočki naj le potrdijo pravilnost diagnoze, ne pa narobe, kar se rado pozablja na škodo bolniku.

Dr. L. U.

Nekaj dobre volje

Razlog za odpust iz službe. — Žena: »Pomisli moj dragi mož, pravkar sem slišala našo Mico, da je rekla sosedu, da sem jaz stara koza. Takoj ji odpovem službo!« — Mož: »Kar, kar! Saj res ni umestno, da razkriva naše družinske skrivnosti.«

Težak odgovor. — Sodnik (stari gospodični): »Ali načete odgovoriti na moje vprašanje glede vaše starosti? Gotovo vam je moje vprašanje neprijetno?« — Gospodična: »Vprašanje nikakor ni neprijetno, toda odgovor.«

Dober prijatelj. — Gašper se je oženil in na svatbeni gostiji je dejal enemu svojih prijateljev: »Kajne, dragi prijatelj, da naju boš večkrat obiskal tudi po poroki?« — »Seveda!« — odgovori prijatelj, »človek ne sme zapustiti svojega prijatelja v nesreči.«

Kmet in roparji. — K Ali paši, mostarskega županu, je prišel nekoč kmet in mu potožil, da so mu roparji ukradli dvoje goved. — »Najbrž si ležal in spal ko klada,« ga je nahrulil paša. »Potemtakem ni čudno, da so te okradli. Zakaj pa nisi pazil na živino?« — »Blagorodni gospod«, je odgovoril kmet, »mislim, da bediš ti nad pokrajino, in tako sem brez skrbi zaspal.« — Županu je bil odgovor tako všeč, da je takoj odredil, naj začno zasledovati roparje. In drugi dan je kmet že imel svoji živinčeti.

Pokvarjena starina. — Po navadi pišemo le o »pokvarjeni mladini«. Iz Londona pa poročajo, da 53-letna bogata dama toži 73-letno baronico, ker da ji hoče izneveriti in zapeljati njenega 93-letnega moža. Pa si pomagaj!

Dagadek v kresni noči

8.

Kljub temu me je Tijino vedenje razveselilo in v veliki napetosti sem čakal na njeno vrnitev. Če me spet pogleda ko prejle, sem si rekel, je igra dobljena.

A zaman sem lovil njene oči, ko mi je prinesla večerjo. Naglo in nekako od daleč, kakor bi se me bala, je postavila krožnike predme in spet izginita — ko da mi je postregel duh in ne živo bitje.

Nič ne bomo opravili! sem pomislil s tesnobo v srcu. Ima jo v oblasti in ne bo hotela iti. A če jo njen mož po sili odvede domov — kaj naj siromak počne z ženo, tako bolno na duši? Še bolj bo razbita njuna zakonska sreča, kot je... Toda pustiti jo baronu, da jo bo še nadalje mučil? Ne! V meni se je vse uprlo. Bil sem odločen, da naredim nekaj... sam ne vem kaj... nekaj korenitega... še to uro, še preden prideta Kres in gospod Belin. Pogled, ki sem ga ujel od gospe Tije, njen smehljaj, to mi je dajalo upanje, da me je pozdravila kot osvoboditelja!

Ko danes mislim nazaj na tisto noč, se moram čuditi samemu sebi. Kaj mi je takrat bilo, da se nisem držal Kresovih navodil? Zakaj sem se — in še s toliko bojevitostjo! — vmešal v zadevo, ki mene pravzaprav ni brigala? Zakaj sem se v sovražnosti lotil gospoda Hugona, ki mi ni storil nič žalega in mi je celo izkazal gostoljubje? — No, nekaj mi ni dalo, da bi igral zgolj nedejavno vlogo. Sicer pa... prijatelj Kres ima prav: vse na svetu vlada višja volja. Jaz sem bil tukaj samo njeno orodje. Kdo ve, kako bi se bili dogodki tiste noči razvijali in kako bi se bila stvar končala, da nisem storil, kar sem storil.

Kar mi je prinesla gospa Tija, sem poverjal z velikim tekom — sardine v olju, prekajen jezik in sir. Deset ur nisem nič jedel, dosti sem hodil in pošteno sem bil lačen.

Baron se je opravičeval, da ne more bolje postreči. Če bi vedel za moj cenjeni obisk... No, sreča, da je vsaj nekaj pijače pri hiši. Prinesel je od nekod novo steklenico in jo odmašil z glasnim pokom.

»Dobra kapljica, kajne?« je dejal. »Darilo prijatelja. Na zdravje!«

Z veseljem sem opazil, da je mož močan pivec. Ako se opijani, bo z njim lažje delo... sem računal in koval hudobne naklepe. A paziti sem moral nase, da ohranim glavo jasno in bistro! Zato sem le po malem srkal iz čaše, četudi me je gostitelj zelo silil piti. Tudi zmajskih cigaret sem se moral varovati: preveč so omamljale in sploh mi niso nič dobro dele. Ne, taka cigareta in vino nista šla skupaj! Sicer pa mi je baron zdaj ponudil cigaro.

»Veseli me,« sem povzel besedo, »veseli me, gospod baron, da sem vas dobil pri tako dobri volji... Prav židane volje ste. Gotovo se vam je posrečilo graščino ugodno prodati. Slišal sem nekaj takega...«

»Nič še ni sklenjenega,« je malomarno odvrnil. »Ali morda veste za kakega dobrega kupca?«

»Seveda vem! Gospod Belin, znani ljubljanski bogataš, se močno zanima za vašo graščino. Njegovi ženi je zelo všeč tukaj...«

Na ta trnek sulec ni prijel. Gospod Hugon je samo poškilil, rekel pa ni nič. Le okoli ust mu je poigraval porogljivi nasmeh, ki me je tako žalil in dražil. Moja izzivanja so bila odgovor na ta njegov posmeh.

»Kako je z Abo?« sem previdno potipal, »z lepo, božanstveno miss Abo, ki si je tudi že prišla ogledat vašo domačijo? Ali je ne misli kupiti? Morda bi si tukaj ustvarila kakšen pravljичni grad!«

»Gotovo,« je zazdehal baron, »da ni žal že več ko dva tisoč let v grobu. Saj mislite Abo, dvorno damo kraljice Roksane?«

Se je mislil mož res norčevati iz mene ali pa je bil že pijan? Vsekakor mi je zaprl usta. Spet je nastal mad nama napet, prežeč molk.

Na steni, gospodu Hugonu nad glavo, je visela slika v starinskem kovinastem okviru: portret živahnega, kodrolasega mladeniča.

»Vaša slika iz mladih let, gospod baron?«

»Ne. Moj brat.«

»A?« sem se zavzel. »Presentljiva podobnost! Zdaj se ne čudim, če je gospa Tija —«

Zadel me je pogled iz njegovih oči, čudno grozeč pogled in me tako zmedel, da sploh nisem vedel, kaj sem hotel reči. Sprejel sem svoj poraz s tihim besom, ki sem ga prikrikl, ter dvignil čašo:

»Na vaše zdravje, gospod baron!«

Vrnil je zdravico z izbrano vljudnostjo. Nato je povzel besedo:

»Ako se ne motim, dragi gospod, ste želeli zvedeti od mene nekaj zanimivega. Z maršičem vam lahko postrežem. — Poznate »Smrtni ples bajadere?« Kaj takega gotovo še niste videli.«

Baron položi gorečo cigaro na mizo in jame okrog nje bobnati s prsti, vse hitreje in hitreje, dokler se cigara ne postavi pokonci in se prične vrteti, sprva na mestu, potem pa vedno dalje in v krogu okoli čaše. Baron bobna, cigara pleše, divje in noro, da pršijo iskre in pepel daleč po mizi. Naposled — gromek udar bobnarja in v visokem loku je plesalka vsa razmršena in z vihrajočim plaščem skočila v čašo in z žalostnim sikom utonila v vinu. . .

»Ako hočete napisati satiro na tobačno režijo,« je dejal baron ter zilil vino in cigaro v pepelnik, »lahko imenujete to »Samomor cigare! Uboga britanika! Iz obupa si konča življenje, ker ne more preboleti propasti nekdanj tako imenitnega rodu. . .«

Na ta dovtip nisem rekel ničesar, le smehljaj sem se s sladko-kislím obrazom. On pa je nadaljeval:

»Toda vem, vi hočete imeti pravo, veliko, krvavo žaloigro. Naj bo! Poslušajte torej: Tam v velemestu, v razkošni palači, živi gospod s svojo mlado, lepo ženo. Živi z njo ko ptiček v raju. Pa se priklati, recimo, neki potepuh in mu ženo ugrabi. Pred nosom, prosim! Ena, dve in že je z njo v avtu. Pred petdesetimi leti bi jo bil posadil na iskrega vranca, ali ne?«

»Da, da, v tistih časih bi gotovo odjahal z njo na iskrem vrancu. . . Prosim, pripovedujte dalje, gospod baron!«

»No, in tako jo je odpeljal nekam na samotni kraj, v svoj brlog. Živa duša ni vedela kam. Mesece in mesece so jo zaman iskali najzvitější detektivi. In pomislite: niso je

našli, čeprav se ni skrivala. Ali ni to zanimivo?«

»Od sile, gospod baron!«

»No, navsezadnje so le iztaknili roparjev brlog. Kar ponoči so ga obkolili od vseh strani. Roparski vitez je ravno nastavljal na usta velik vrč, napolnjen s starim muškatelem, prosim. . . kar se odpro vrata in. . . 'Vdajte se!' zagrmijo detektivi z napetimi pištolami. . . 'Nikdar!' krikne vitez in pograbí bodalo. (Baron je pograbil z mize lovski nož.) 'Tole vino lahko popijete, mene pa živega ne boste dobili v roke!' In vitez si zasadi bodalo v prsi.« (Baron si je bliskovito porinil v prsi nož do ročaja!)

Od groze sem kar otrpnil — on pa se je veselo režal. Ta prizor — človek z nožem v prsih, ki se smeji! — je bil tako smešen, da je hočeš nočeš tudi mene posilil smeh.

»Presenečenje, ha?« se je režal baron.

»Čudovito presenečenje! Za napis bi kar lahko dali 'Baron — fakir!'« sem rekel in dvignil čašo.

»Na vaše zdravje, gospod baron! Zares sijajen dečko ste. . . Toda prosim vas, izderite si nož, moji živci so nocoj malce zrahljani.«

Baron si je izdril nož in ga v loku zagnal prek mize, da se je zapičil v leseno steno.

»Gospod baron,« sem dejal in brž potegnil iz žepa beležnico. »Zgodba, ki ste mi jo pravkar povedali, je v resnici zanimiva, pravcata slaščica za moj list. Najrajši bi jo kar zdajle priredil. Samo še za nekoliko podrobnosti bi prosil. Veste, meni ni toliko za zgodbo, kolikor bolj za notranje jedro, za duševno, človeško stran, kajti resen, prav resen časnikar sem. Meni lahko popolnoma zapuate! Zato bodite tako ljubeznivi, gospod baron, in mi odgovorite na nekaj vprašanj. Da?«

»No, kaj pa želite?« je zamrmral in se zaspáno pretegnil na stolu.

Začel sem in se od same vljudnosti kar cedil:

»Najprej, gospod baron, mi dovolite majčkeno, hm. . . prav majčkeno zaupno vprašanje: če sem prav razumel, ste prejle s tisto romantično zgodbico hoteli podati samo nekako. . . hehe. . . malo hudomušno prišpodobo svoje lastne, resne, naravnost tragične zadeve. Mislim zadevo z gospo Tijo,

ženo gospoda Belina, ki je zdaj v vaši grašči-
ni kot... kot...»

»Dekla, ker ni marala biti gospodarica. Vsaka krivda se maščuje...« je dejal baron tiho, mirno in z zaprtimi očmi.

»Razumem, razumem, gospod baron. Je pač pokora...«

»Ki bo zanjo samo zdrava. Mrzko ji je bilo delo, revščina, skrb... naj le malo skusi!«

»Dobro, gospod baron. V toliko bi bila stvar v redu. Toda tu je še nekdo: njen mož. Kaj pa je on zakrivil? Zakaj mora še on trpeti? Dober, plemenit človek je. Že to kaže, ko ne nastopi proti vam, kakor bi lahko! Po zakonih je vaše dejanje kaznivo, to vendar veste, gospod baron?«

»Nastopi!« se je smejal baron. »Saj je nastopil in prišel ponjo, pa ni marala iti od tod... Popolnoma prostovoljno je tukaj, prosim!«

Na jeziku so mi bile hude besede, da bi mu povedal, kakšna je ta »prostovoljnost«, pa sem rajši molčal, zvest vlogi nepristranskega izpraševalca.

»Prostovoljno? A! Zanimivo, zelo zanimivo. Torej, če smem vprašati: kaj je tisto pismo, ki naj bi gospoda Belina pomirilo, gospa Tija napisala iz lastne pobude?«

»Jasno! Kaj pa mislite? Jaz sem pismo samo oddal. Pravzaprav: dal sem spodobni ljubljanski barabi pismo in ključe in on je za majhno nagrado vse opravil. Čeprav je na posteljni omarici ležala zlata ura in je bilo še marsikaj drugega pri roki, se ni ničesar dotaknil. To zapišite. To bo presenečenje?«

»Drugo vprašanje, če dovolite, gospod baron: prišli ste po gospo Tijo s pozdravom bratovščine 'V znamenju srca'. Kdaj in kako ste —«

Baron mi je odrezal besedo.

»Eh,« je zarenčal in nejevoljno zamahnil z roko. »To ni nič. Dolgočasiva se, dolgočasiva. Jaz bi rad, da se še malo pozabavava, dokler sva še takole lepo sama...«

Še sama! Kaj je mislil s tem? Kajti znova je nalil čaše in tako mimogrede dejal: »Če se zmislim na tistega gavgamelskega vohuna, kako premeten tič je bil, a sem ga le ujel...«

Molčal sem. Naj le govori! »Ej, pa na zdravje — na dobro zdravje!« sta zažvenke-

tali čaši. On je svojo izpil do dna in jo trdo postavil na mizo.

»Ali znate streljati, gospod?« me je nena-
doma vprašal. »Rad bi si privoščil kak dvo-
bojček z vami.«

Iztegnil je roko po pištoli, ki je ležala na drugem koncu mize, in njegove oči so me gledale kalno in hudobno.

Prestrašeno sem strmel vanj. Kakšna zver se je naenkrat prebudila v njem? Ali je bil le tako pijan?

Pogledal sem na uro: bilo je četrť na polnoč. Daleč je še do prihoda tovarišev...

Moja prestrašenost spričo baronovega nenadnega izzivanja pa je bila samo trenutna. Isti mah sem že imel spet zbrane svoje živce. Ravnodušno sem odvrnil:

»No, za kak dvobojček bi se že dobil čas, zakaj ne? Ako vas veseli, sem na razpolago!« Potegnil sem iz žepa svoj samokres.

Zapičil sem oči v nasprotnikove in brz-kone so se nama obema svetile enako lo-
kavo in škodoželjno.

»Saj sem že tako nameraval zahtevati za-
doščanja, gospod baron. Za gavgamelskega
vohuna! Krvavo ste me razžalili! Toda zaradi
vaše gostoljubnosti sem se premagoval.
Zdaj pa... na vašo lastno željo, gospod bar-
on... mi bo v največje veselje počiti vas
kakor zajca!

Samo za orožje se morava prej zmeniti, pravično in pošteno!« sem nadaljeval in za-
ljubljen gledal svoj samokres. »Vidite, ta
moja pištola je mauserka 6.35, na osem stre-
lov, kroglice imajo bakreni plašč. Gosposke
kroglice! Od sile človekoljubne. Njih geslo:
Iz srca v srce! Naravnost v srce, gospod bar-
on, jamčim vam. Sem dober strelec. Če se
hočete prepričati, mi dovolite poskusni strel
na kar koli. Vi, s tistimle predpotopnim piha-
lom, pa bi nemara na deset korakov zgrešili
slona. — Ne, dragi moj, tako se ne gremo.
Res bi ne bil viteški dvoboj!«

»Streljala se bova s tole mojo pištolo!« se
je zarežal baron. »Zrebala bova.«

»Izvrstna misel!« sem vzkliknil. Upal sem,
da bom čas zategnil, zato sem predlagal na-
sprotniku šahovsko partijo: kdor jo dobi, ima
prvi strel.

Baron je to s posmehom odklonil:

»Predolgo bi trajalo. Zaspan sem že. Zre-bala bova takole: evo, dve vžigalici. Ena je krajša. Kdor potegne daljšo, strelja prvi. Ali vam je prav?«

»Prav, gospod baron!« sem dejal hladno-krvno.

»Vlecite!« Pomolil mi je čez mizo pest, iz katere je štrlelo dvojje rdečih glav.

Trenutek sva se gledala, potem sem potegnul.

Dobil sem daljšo vžigalico. Prvi strel je bil moj.

»Čestitam!« je rekel baron in mi podal pištolo. »A ker sem viteški nasprotnik, vam dam deset minut časa, da se malo izvežbate v merjenju. Tudi en strel na poskušnjo vam dovoljujem. Kar vzemite na muho tistole sovo. Zadeli jo tako ne boste. Ena luknja več v zidu nič ne dé, saj jih je že toliko!« se je režal.

Ogledal sem si streljačo. Bila je stara konjenskiška pištola. Rajni moj stric Janez, Bog mu daj dobro, ki se je leta 1866. bojeval proti Prusom pri Kraljevem Gradcu, je imel tako pištolo. S težavo sem napel zarjaveli petelincev in pomeril proti stropu, tja v nagačeno veliko uharico; meril sem ostro med njene steklene oči, ki so se svetile v poltemi.

Toda pištola je bila težka in roka se mi je tresla. Dljé, ko sem meril, bolj je plesala muha pred mojim očesom. Utrujen sem slednjič povsili pištolo, a ko sem videl baronov porogljivo-spačeni obraz, jo takoj spet dvignil, naglo pomeril in pritisnil na jeziček. Toda ni se hotelo sprožiti, za vraga ne!

»Prešibek prstek!« sem slišal baronovo roganje. »In pištola niti nabita ni, haha!«

Tedaj se mi je sprožilo in — zagrmelo je kot iz topa. Hiša se je pretresla. Pištola mi je odletela iz otrpnjene roke. Udarilo me je v prst in vsa dlan mi je začela zatekati. S sove je prišlo perje in roj preplašenih moljev je zaplesal pod stropom.

Poku je sledila grobna tišina, ki jo je pretrgal kratek, pridušen ženski krik. Ozrl sem se: iz temnega hodnika se je prikazal blede, prestrašeni obraz gospe Tije, ki pa je na mig baronove roke takoj spet zginil.

»Mojstrski strel, čestitam!« je vzkliknil baron. »Ali me zares mislite ubiti? Le poglejte!«
(Prihodnjič nadaljevanje)

brali smo

Lourdes-Eclair

EDITION SPÉCIALE D'ÉCLAIR-PYRÉNÉES

je v poročilu o slovenskem romanju v Lurd dne 15. julija t. l. pisal:

Slovenci so majhen slovanski narod: štejejo okoli dva milijona duš. Večina njihovega narodnega ozemlja pripada sedaj Jugoslaviji, kjer obsega republiko Slovenijo. Precej Slovencev pa je izven te republike: v Avstriji (na primer Koroška, kjer je bilo nekdanje slovensko politično in kulturno središče); v Italiji, namreč v Trstu, v Gorici in Beneški Sloveniji v videmski provinci; številne slovenske kolonije pa boš našel tudi po zapadni Evropi (v Franciji, kjer imajo 5 slovenskih župnij; v Parizu, v Merlebachu in Aumetzu v pokrajini Moselle, v Liévinu v Pas-de-Calais, in v Nici), posebno pa v Severni Ameriki in Argentini.

Slovenci bivajo na važnem križišču, kjer se srečujejo že stoletja vplivi treh velikih ras: slovanske, germanske in latinske. To se pravi, da so Slovenci izmed Slovanov zahodu najbližji, istočasno pa med narodi, katerih zgodovina je doživela in še doživlja najbolj tragične razmere.

Slovenci so prišli v današnje kraje v šestem stoletju. Skoraj tri četrt svojega ozemlja so v teku zgodovine izgubili zaradi germanškega pritiska.

Početki krščanstva med Slovenci segajo v sedmo stoletje. Prvi misijonarji so prišli mednje iz dveh središč: iz Ogleja in iz Salzburga. Karel Veliki je določil leta 811 za mejo med obema misijonskima dejavnostima reko Dravo.

V drugi polovici devetega stoletja sta razvila med Slovenci svojo dejavnost sv. brata Ciril in Metod. To njuno delo je bilo pomembno zaradi tega, ker je ustavilo širjenje razkola iz Carigrada, ki je izrabljaj marsikdaj germanizatorni značaj nemških misijonarjev, in je dokončno povežalo srednjeevropske Slovane z rimsko Cerkvijo ter dobilo deset stoletij pred 2. vatiškanskim koncilom že dovoljenje za uporabljanje slovanskega jezika v bogoslužju.

Krščanska vera se je globoko ukoreninila med Slovenci, s krščansko vero pa tudi prava pobožnost do Device Marije, ki je neločljivo povezana s svojim božjim Sinom. To priča

510 cerkva, ki so na slovenskem ozemlju posvečene Materi božji.

Ta trdna vera je pomagala slovenskemu ljudstvu kljub številnim ranam preživeti, ne da bi klonilo, čase turške invazije in nevihte, ki jih je v tej pokrajini povzročal protestantizem.

Obnova verskega življenja, ki je značilno za življenje Slovencev proti koncu 19. stoletja in v začetku 20. stoletja, je predvsem posledica neumornega delovanja slovenske duhovščine in zlasti velikih slovenskih škofov: mariborskega škofa Slomška, katerega proces za proglašenje k blaženim je v teku v Rimu, goriškega nadškofa kardinala Missia, nadškofa Sedeja, Napatnika, Mahničiča in vnetega Jegličiča, ljubljanskega škofa, katerega geslo je bilo: »Po Mariji k Jezusu«, pa tudi njegovega naslednika škofa Rožmana, ki je posvetil vse sile organiziranju Katoliške akcije v Sloveniji.

V drugi svetovni vojni je zadela Slovence velika katastrofa. Osvajalci od zunaj, od znotraj pa komunisti so se kosali v borbi proti vsemu, kar je bilo sveto slovenskemu srcu. Toda Slovenci so vzdržali. Ponovno so se zbrali v teh časih ob svoji Materi, ki jo posebno častijo na Brezjah in katere podoba so rešili pred nacisti. Sredi vojne, v maju 1943, je škof Rožman posvetil slovenski narod brezmadežnemu Srcu Marijinega.

Ves čas vojne je dajalo slovensko ljudstvo junaški zgled malega naroda, ki se bori za svoje pravice in za vero. Ogromno je moral v tem prestati. Že med vojno je moral prenesti številna grozodejstva okupatorjev in komunistov, po koncu vojne, junija 1. 1945, pa je bilo od jugosl. komunistov pobitih še 12.000 članov odporiškega gibanja, vrtnjenih po Angležih.

Povojni časi pomenijo za Slovence dobo krvavega preganjanja, v katerem so skušali komunisti uničiti sleherno sled krščanstva. Duhovniki in katoliški voditelji so romali v ječe in prisilna taborišča, svetniška imena krajev so spreminjali, katoliške dnevnikarje in liste (nad 90) so ustavili, vse katoliške organizacije prepovedali, semenišča — z redkimi izjemami — zasedli, izpovedovanje vere pa naredili za nekatere nemogoče, za druge pa zelo težko vsled družabnih in gospodarskih posledic, s katerimi more vsemogoča komunistična država dušiti versko življenje.

Komunističnemu režimu je sicer uspelo oddaljiti od Cerkve mnogo mladih, tudi je močno padla krščanska morala po družinah, vendar je večina Slovencev ostala zvesta

Cerkvi, trpeči v molku. Slovenci niso pozabili na svoja velika Marijina božja pota. Nekaterim se je posrečilo priti celo do Lurda, kakor preteklega junija, ko je prišla sem skupina slovenskih duhovnikov. Mogli pa so dobiti dovoljenje le, ker pripadajo duhovniškemu združenju sv. Cirila in Metoda.

Slovenci v Italiji in Avstriji uživajo v tem pogledu polno versko svobodo, morajo pa se stalno boriti za svoje pravice narodnih manjšin. Pri ostalih Slovencih, ki so razkropljeni po vsem svetu, opazimo povsod, da se trudijo ostati zvesti Cerkvi in svoji rodni slovenski zemlji.

Nadobudni pisatelj je prinesel Bernardu Shawu svoje delo in ga prosil za oceno. Shaw se je prošnjji vdal, se pogreznil v naslonjač in sladko zaspal, medtem ko je mladi pisatelj čital svoje delo. Ko pa se je slednjemu zdelo le preveč, je pisatelja zbudil in mu rekel:

»Gospod, obljubili ste, da boste povedali svojo sodbo...«

»Dragi moj fant,« je odgovoril Shaw, »tudi spanje je že sodba.«

VAM ZNANA JE DEŽELA?

Vam znana je dežela sred gora?
Dal Bog ji je podoba raja,
da se srcé nad njo naslaja
in človek hvali zanjo Stvarnika.

Poznate narod mali sred gora?
V obrambo ljube domačije
stoletja boj težak že bije.
Svobodo zlato ceni iz srcá.

Poznate ljudstvo pridno sred gora?
Od jutra do večera dela,
gará, se trudi ko čebela,
potrebnega počitka ne pozna.

Poznamo to deželo sred gora
in narod mali njen poznamo.
Saj mi njegovi smo sinovi,
saj mi otroci smo njegovi.

V obrambo ljube domačije
srce nam v prsih toplo bije,
življenje za svoj narod damo,
svoj narod ljúbimo mi od srca.

L. C., Brazilija

rojaki pišejo

Z več strani sem slišal, da so naše ljudi, ki so prišli domov na dopust, miličarji po cele ure zasliševali. Nekatere so že doma čakala vabila, še predno so stopili v domačo hišo. Hoteli so vedeti, kaj in kje ljudje delajo, s kom se družijo v Nemčiji, koliko zaslužijo, zakaj ne pridejo za stalno domov in vse polno drugih stvari o ljudeh, s katerimi pridejo v Nemčiji skupaj. Seveda so jih ljudje pošteno potegovali za nos in nekdo jim je menda rekel, da v Nemčiji pita slone, pa je miličar tudi to zapisal. Vsiljivi vpraševalci so bili še najbolj zadovoljni, če so jim ljudje rekli, da tudi v Nemčiji ni vse zlato, kar se sveti in da je treba pošteno delati, če si hočeš v enem letu prislužiti avto.

Komur se ni nič hujšega zgodilo, kot da je moral govoriti malo po ovinkih, je še šlo. Hujše je za tiste, katerim so odvzeli potne liste ali jih »osvobodili« na meji vsega, kar so prinesli domov. Znan je celo slučaj, da

so vzeli rojaku na meji avto. Seveda je res, da fant ni vsega napisal, kaj nese s seboj, a zaradi tega mu vzeti vse, kar je peljal s seboj in še avto zraven, to gre le predaleč.

Pravzaprav se čudim, da nas tako vabijo na dopust domov, potem pa delajo take sitnosti. Miličarjev se pač vsak rad izogiblje, čeprav ima čisto vest. Naj že prenehajo s takimi početji...

Rojak sotrpin iz Nemčije.

»Odkar sem bral št. 7 Naše luči, sem sklenil, da se bom poboljšal. Do tega sklepa sem prišel na podlagi članka »Primerjava razmer« v Nemčiji in Jugoslaviji. Do sedaj sva se s ženo večkrat skregala, ker sem ji očital, da porabi preveč denarja zase, sedaj pa vidim, da bi v Nemčiji lahko zdrževal cel harem žensk, pa me ne bi nič več stale kot ena sama v Jugoslaviji. Iz statistike sem namreč razbral, da bi tukaj lahko kupoval nylonske nogavice šestim, ženske obleke štirim, žen-

ske kostume štirim, ženske plašče petim, trajne ondulacije štirim, kosilo v gostilni trem, hladilnike petnajstim, fičkote pa šestim... in mi ne bi bilo treba delati nič več ur kot doma, če bi hotel vse te stvari kupiti le eni ženi. No ja, pa si zaradi tega ne bom nabavil harema, le žene ne bom več tako pogosto kregal...«

Rojak iz Nemčije.

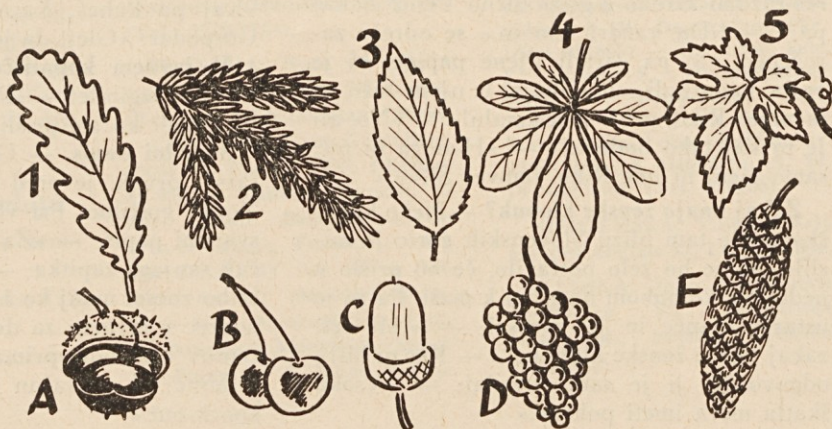
»Povsod me je dovolj, če me je treba ali ne. Tako sem začel tudi v Königsteinu na kjer nas je bilo letos Slokongres »Cerkve v molku«, vencev rekordno število, namreč 28. Bilo nas je več laikov kot duhovnikov. Šest nas je ostalo še po kongresu tukaj v tem lepem kraju in odpotujemo jutri. Kongres je bil od 1. do 4. avgusta. Na njem je bilo zastopanih 28 narodov. Vseh udeležencev je bilo okoli 700. Slovenci so bili iz Zapadne Evrope, pa tudi s Koroške in Trsta. Kongres je obravnaval problem mirnega sožitja in položaj Cerkve v svetu. Na večeru, ki je bil posvečen Mariji Kraljici miru, smo Slovenci zapeli pesem »Marija, skoz' življenje«. — J. J., Königstein, Nemčija.

Za naše male

LISTI IN SADEZI

Kakšen list ima rastlina, ki ima češarek, grozd, želod, češnjé, kostanj?

V zgornji vrsti so pomešani listi smreke, hrasta, češnjé, trte in kostanja.

smeh je zdrav

Možje se spreminjajo. — Urša: »Preden me je vzela, mi je zatrjeval, da sem kraljica njegovega srca.« — Neža: »In kaj pravi sedaj?« — Urša: »Zdaj pa je postal republikanec in komunist.«

Če umre časnikar. — Umrli je časnikar in prišel pred nebeška vrata. »Kdo je?« vpraša sv. Peter. — »Časnikar.« — »Poberi se!« zakriči Peter, »časnikarji ne pridejo v nebesa.« — Žvižgaje se odpravi časnikar po stopnicah v pekel in potrka: »Časnikar prosi, da ga sprejmete!« — »Bum!« mu zaloputi vrata pred nosom: »Časnikarjev ne potrebujemo!« — Sedaj je sedel časnikar na stopnice sredi med nebom in peklom in — začel izdajati dnevnik. Ni še potekel teden dni, pa je že prejel uredniški vstopnici za nebesa in pekel.

Škotska. — K zelo bogatemu Škotu pride časnikar in ga vpraša: »Zelo vam bom hvaležen, če mi razložite skrivnost, kako ste obogateli.« — »Zelo rad, a ker je zgodba zelo dolga in ni potrebno, da bi si gledala v obraz, dovolite, da ugasnem luč.« — »Hvala, ne potrebujem drugega, sedaj že razumem, kako ste obogateli...«

Srečka. — »Kupite srečko! Glavni dobitek sto petdeset milijonov lir.« — »Ne potrebujem srečke, ne maram ničesar zadeti.« — »O, prosim, saj imam tudi take, ki nič ne zadenejo.«

Razdrta zaroka. — »Kaj čujem?« Ali ste res razdrli zaroko z gospodično Vero? Zakaj pa?« — »Da, razdril sem jo,« se odreže zarocenec, »to pa zaradi njene papige, ki je vpila, kadarkoli sem odhajal iz njene hiše, za menoj: »Riko, pridi spet kmalu!« — »No, ali je to kaj tako hudega?« — »Hudega ni nič, samo meni ni ime Riko, temveč Silvo.«

Zakaj imajo ženske klobuk? — Neko kmetško dekle tam blizu Slovenskih goric je mislilo, da se bo zelo postavilo, če bo prišlo v nedeljo s klobukom na glavi k maši. Pa jo je ustavil znanec in jo vprašal: — »Ali veš, zakaj imajo ženske klobuke?« — Ker ni hitro odgovorila, ji je sam povedal: — »Vsaka škatla mora imeti pokrov.«

Možje nehvaležni? — Žena: »Tu berem v časopisu, da je neki mož vse svoje premoženje zapustil ženi, ki mu je pred leti dala košaro.« — Mož: »No, vidiš — in ti še vedno trdiš, da smo možje nehvaležni.«

Čaj. — Reakcionar pride v Beogradu v trgovino in zahteva čaj. — »Tovariš, imamo dve vrsti. Kakšnega si želiš, ruskega ali kitajskega?« — »Ah, kaj,« se odreže kavec, »dajte mi raje kavo!«

Med vojno. — Iz Ljubljane se je med vojno vrnil kmet Anton v svojo vas in je začel praviti svoji ženi Neži novico: »Pomisli, Neža, naš stari gospod fajmošter — ali še ne veš?« — »Kaj je z gospodom fajmoštrom — ali so umrli?« — »O ne, pomisli Neža, kanonik so postali!« — »O, Ježuš, zdaj so še njega vzeli. Pa tako starega! Kaj bodo le revež začeli pri kanonih?«

V Sovjetiji. — Učitelj vpraša v Sovjetiji otroke, kaj vedo o Ameriki. Oglasi se Jurij in pove: — »Amerikanci so narod kapitalistov, kjer so milijoni brez posla in umirajo ljudje od gladu!« — »Izvrstno!« pravi učitelj. »In kaj je cilj Sovjetske zveze?« vpraša spet učitelj. Oglasi se Ivan: — »Da prej ko slej dosežemo, oziroma prekosimo Ameriko.«

Ni nevarna. — Zavarovalni zastopnik: »Sedaj, ko ste se oženili, bi vam priporočil, da se zavarujete za življenje.« — Mladi mož: »No, doslej še ne izgleda, da bi bila tako nevarna, torej ni zavarovanje nujno.«

Tudi kosilo. — V kuhinji je vojak, nad katerim se je kuharica razjezila in ravno premišlja, kako bi se nad njim znosila, ko pogleda gospodar skozi vrata ter vpraša: »Kaj pa kuhaš, Karolina?« — »Jezo!« — Gospodar: »Glej, da je ne prismoliš!«

V javnem kopališču. — »Tovariš, moje hlače so izginile!« — Pa ste prepričani, da ste jih imeli, ko ste prišli?«

Svarilni napis. — Geraldo, nekdanji bokarski prvak, je pred kratkim odprl v New Yorku gostilno. Pri vходу je pa obesil tale svarilni napis: — »Za tiste, ki ne bodo plačali svojega zapitka: — Za neplačan zapitek, ki bo znesel manj ko 15 centov: z leve pestjo udarec v čeljust; za dolžen zapitek izpod 25 centov vam bom primazal eno z leve in eno z desne; za neplačan zapitek do 50 centov: knock-out.«

Mali oglasi

(Uredništvo rojakom z veseljem nudi priložnost, da v listu oglašajo. S tem pa ne prevzema nase nobene odgovornosti glede vsebine oglasov in s tem še ni rečeno, da daje obenem tudi priporočilo.

Če je rečeno, da posreduje uredništvo naslov, to naredi le tistim, ki pošljejo kaj za znamko za odgovor.

Cenik oglasov dobite pri uravni listi.)

Slovensko dekle v Franciji, srednje postave, kostanjeh las, simpatičnega izgleda, 21 let, bi rado spoznalo resnega fanta, ki bi se hotel poročiti. Naslov posreduje uredništvo. (25)

Maše za rajne

J. P. nas sprašuje, če bi mogli poskrbeti, da bi se opravila maša za rajne nje ne starše. Ker bo to zanimalo še marsikaterega rojaka, ki ne ve, kakšne so navade v tem pogledu, ji odgovorjamo tu v listu:

Prav radi bomo naprosili duhovnika pri Mohorjevi družbi, da bi opravil sv. mašo po namenu naših bralcev, če bi kdo v pismu to želel. Naj napiše, v kateri namen želi, da se opravi sveta maša! V navadi je, da se da duhovniku ob tej priložnosti dar za mašo. Ta dar je po različnih deželah različen, povprečno pa znaša 30 šil. oz. 60 bfr. oz. 6 ffr.

Uprava vam posreduje

Zemljevid slovenske zemlje (10 šil.).

Hitro znati francosko (25 šilingov),

Zgodbe sv. pisma za šolo in dom (38 šil.).

Ali znamo odgovoriti?

Kaj rečemo, ko se prekrizamo?

Ko se prekrizamo, rečemo: V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen.

Čemu nas je Bog ustvaril?

Da ga ljubimo, mu služimo z dobrimi deli, ki jih izkazujemo sočloveku, in zato, da bi končno pri njem za vedno uživali srečo. Pot do te sreče nam je odprta, če izpolnjujemo deset zapovedi, ki nam jih je sam dal:

Pot do sreče:

1. Veruj v enega Boga!
2. Ne skruni božjega imena!
3. Posvečuj Gospodov dan!
4. Spoštuj očeta in mater!
5. Ne ubijaj!
6. Ne nečistuj!
7. Ne kradi!
8. Ne pričaj po krivem!
9. Ne želi svojega bližnjega žene!
10. Ne želi svojega bližnjega blaga!

Cesta nesreče:

Nevera, brezboštvo, praznoverje, preklinjanje, nedeljsko delo, opuščanje maš, nepokornost do staršev, oblasti, sovraštvo, uboj, zapeljavanje, zloraba spolnosti pri sebi in drugih, kraja, prevara, oškodovanje, laž, opravljanje, obrekovanje, prešuštvo v mislih, želja po prilaščanju tujega.

Naslovi izseljenskih duhovnikov

ANGLIJA: Ignacij Kunstelj, Offley Road 62, London S.W. 9., England (Tel. RELiance 6655, izg. Rilájens).

BELGIJA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège, Belgique, Tel. 04/233910). — Kazimir Gaberc, 19 avenue Louis Empain, Marcinelle (Hainaut), Belgique, (Tel. 07/367754).

FRANCIJA: Nace Čretnik, 4 rue S. Fargeau, Paris 20, France, (Telefon MENilmontant 80-68) — Ciril Lavrič, 7 rue Gutenberg, Paris 15, France, (Tel. BLOmet 89-93). — Stanislav Kavalari, 17 rue Claude Debussy, Liévin (Pas-de-Calais), France. — Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, Ametz (Moselle), France. — Msgr. Stanko Grims, 1 rue du Dauphiné, Merlebach (Moselle), France. — P. Jakob Vučina,

6, rue de France, Nice (A. M.), France.

NEMCIJA: Ciril Turk, 42 Oberhausen-Sterkrade, Mathildestrasse 18, West-Deutschland (Telefon 62676) — Ivan Ilko, 43 Essen — Altenessen, Schonnefeldstr. 36, W. Deutschland. (Tel. 291305). — Dr. Franček Prijatelj, 68 Mannheim-Neckarau, Rhein-goldstr. 3., W. Deutschland (Telefon 851663). — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S, Heusteigstrasse 49/II, W. Deutschland (Tel. 707970). — Dr. Janez Zdešar in Franc šeškar, oba: Zieblandstr. 32/II Rgb., 8 München 13, W. Deutschland (Tel. 550296).

NIZOZEMSKA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgique.

ŠVEDSKA: Jože Flis, Gamla Nissastigen 65, Oskarström (Halmstad), Sweden (Telefon 035/60086).

NAŠA LUČ

mesečnik za Slovence
na tujem

Začel izhajati 1. 1951

●
8. številka — letnik 13
Oktober 1964
●

Izide desetkrat v letu (vsak mesec razen junija in avgusta).

Dopise za številko, ki izide konec meseca, mora uredništvo prejeti vsaj do 10. v mesecu. Člankov ne vrača.

●
Za uredništvo odgovarja dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu.

●
Naročnina za list je za vse leto 35 šilingov ali protivrednost: 70 bfr, 7 NF, 5 h.

gld, 5,5 DM, 900 lir, 12 angl. šil., 10 norv. kron, 7,5 švedskih kron, 10 danskih kron, 20 avstralskih šil., 2 dolarja. List lahko naročiš pri bližnjem poverjeniku ali parnavnost pri upravi v Celovcu.

●
Uredništvo in uprava imata naslov: „Naša luč“, Viktringer Ring 26, Celovec-Klagenfurt, Austria.

●
Printed in Austria

NAŠA LUČ

mesečnik za Slovence
na tujem

Začel izhajati 1. 1951

●
8. številka — letnik 13
Oktober 1964
●

Izide desetkrat v letu (vsak mesec razen junija in avgusta).

Dopise za številko, ki izide konec meseca, mora uredništvo prejeti vsaj do 10. v mesecu. Člankov ne vrača.

●
Za uredništvo odgovarja dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu.

●
Naročnina za list je za vse leto 35 šilingov ali protivrednost: 70 bfr, 7 NF, 5 h.

gld, 5,5 DM, 900 lir, 12 angl. šil., 10 norv. kron, 7,5 švedskih kron, 10 danskih kron, 20 avstralskih šil., 2 dolarja. List lahko naročiš pri bližnjem poverjeniku ali paravnost pri upravi v Celovcu.

●
Uredništvo in uprava imata naslov: „Naša luč“, Viktringer Ring 26, Celovec-Klagenfurt, Austria.

●
Printed in Austria
